

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE 2012

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

UVOD	2
1. del: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE	2
1. Osnovni podatki	2
2. Mnenje ravnateljev o splošni maturi	3
3. Priprave na splošno maturo	8
4. Zunanji člani šolske maturitetne komisije	21
5. Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole	22
6. Izvedba splošne mature	24
2. del: ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE	26
7. Ocena posredovanih informacij	26
8. Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in institucijami	28
9. Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov	29
10. Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	32
11. Pritožbe in ugovori	33
12. Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami	34
SKLEP	38

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje, v katerega je vključeno tudi končno poročilo o izvedbi splošne mature, izpolnjujejo tiste izobraževalne ustanove, ki izvajajo splošno maturo. Namenjen je ugotavljanju mnenju ravnateljev o splošni maturi, odkrivanju težav in nejasnosti pri njeni izvedbi in pridobivanju predlogov za njeno izboljšanje.

Vprašalnik smo v septembru 2012 ob razglasitvi rezultatov jesenskega izpitnega roka splošne mature 2012 objavili na spletni strani Rica (eRic za ravnatelje), izpolnjevanje pa je potekalo elektronsko.

Analiza vprašalnika za ravnatelje s poročilom o izvedbi splošne mature je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, posamezne analize pa so prikazane v razpredelnici ali grafični obliki.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE

1. Osnovni podatki

1.1 Šifra šole

1.2 Vrsta gimnazije

1.3 Število oddelkov v 4. letniku gimnazijskega izobraževalnega programa

1.4 Število oddelkov maturitetnega tečaja

V šolskem letu 2011/2012 je splošno maturo izvajalo 85 organizacij in ravno toliko jih je tudi odgovorilo na anketni vprašalnik za ravnatelje (100 %; leta 2011: 98,9 %).

Vrsta gimnazije	Število gimnazij	Število oddelkov v 4. letniku	Število oddelkov maturitetnega tečaja
Gimnazija*	52	202	29
Strokovna gimnazija**	26	50	3
Oboje***	7	40	2
Skupaj	85	292	34

*Gimnazija: »splošna« in klasična

**Strokovna gimnazija: ekonomska, tehniška in umetniška

***Oboje: gimnazija in strokovna gimnazija

2. Mnenje ravnateljev o splošni maturi

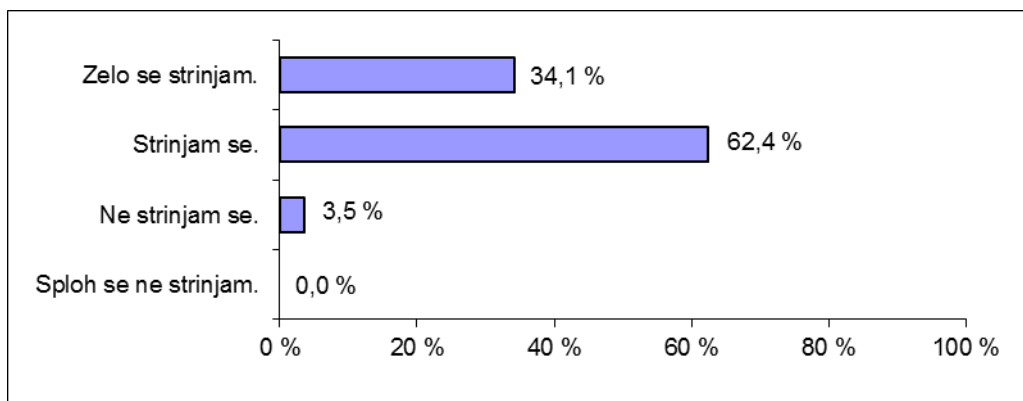
Ocenite strinjanje s trditvami o splošni maturi.

- 2.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.
- 2.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.
- 2.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da ima to negativne posledice za širšo razgledanost dijakov.
- 2.4 V zbornici sta se okrepila sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.
- 2.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.
- 2.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.
- 2.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Možni odgovori: *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Sploh se ne strinjam.*

V letu 2012 smo preoblikovali lestvico možnih odgovorov (leta 2011: *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Nimam mnenja.*).

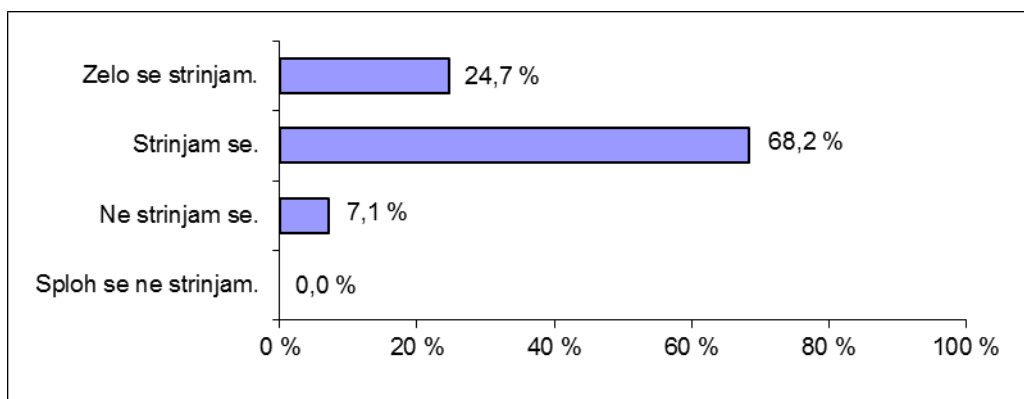
2.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.

Število vseh odgovorov: 85.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 96,5 %.

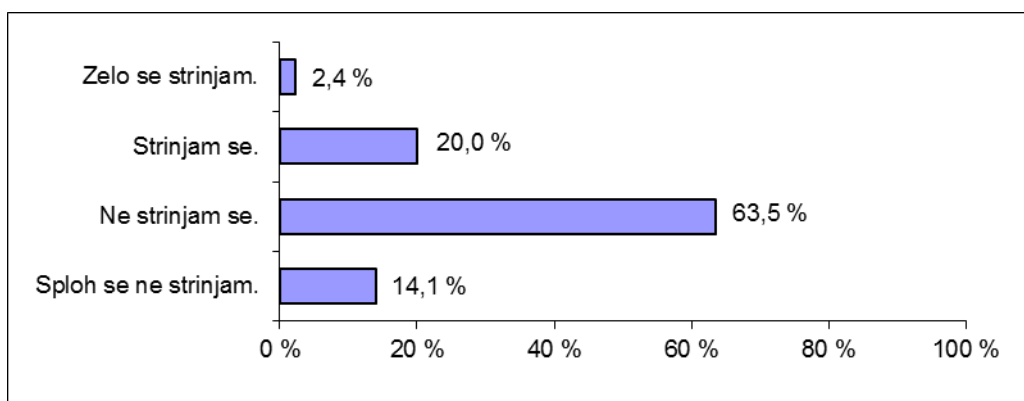
2.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.

Število vseh odgovorov: 85.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 92,9 %.

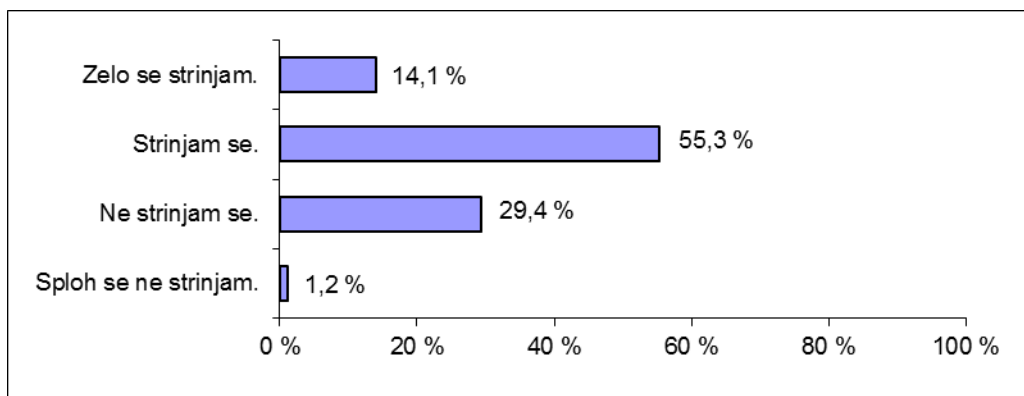
2.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da ima to negativne posledice za širšo razgledanost dijakov.

Število vseh odgovorov: 85.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 22,4 %.

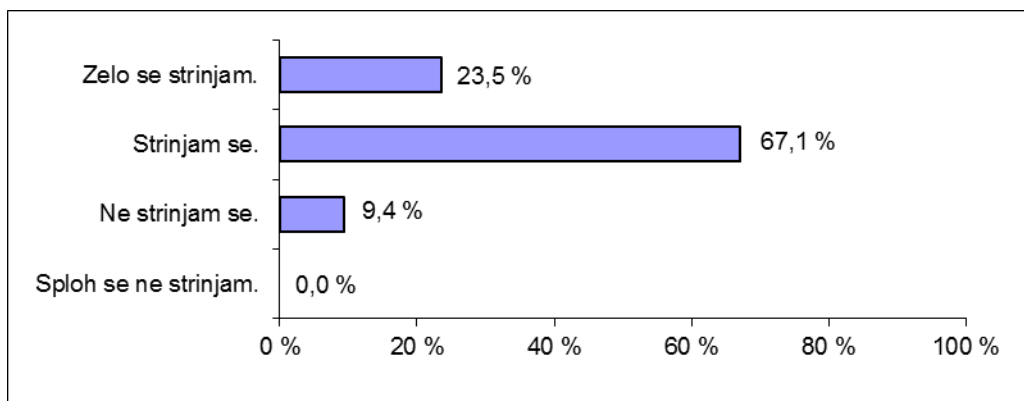
2.4 V zbornici sta se okrepila sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.

Število vseh odgovorov: 85.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 69,4 %.

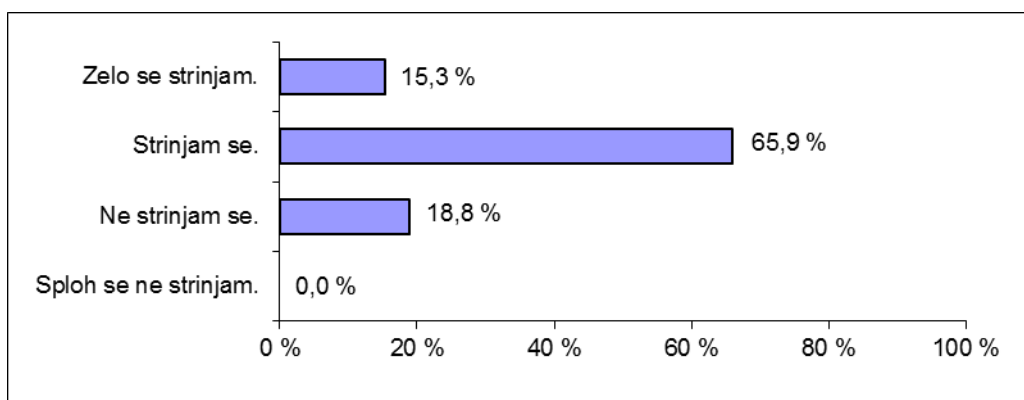
2.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.

Število vseh odgovorov: 85.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 90,6 %.

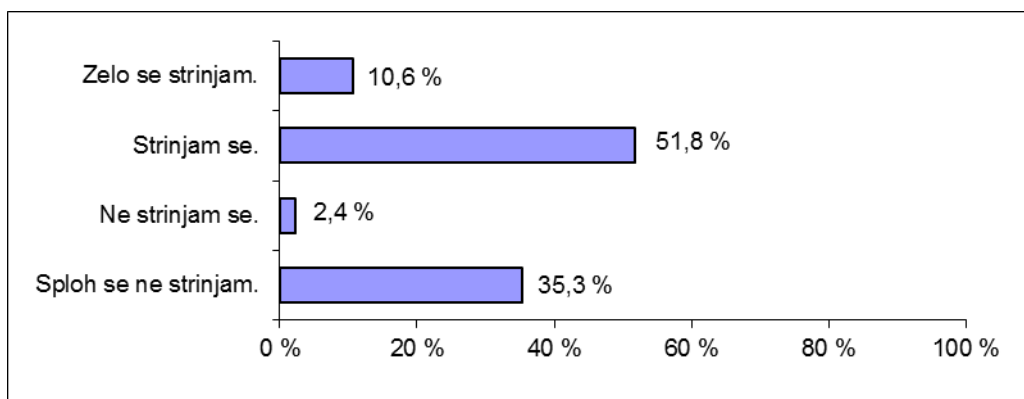
2.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.

Število vseh odgovorov: 85.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 81,2 %.

2.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Število vseh odgovorov: 85.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 62,4 %.

Pri trditvi 2.7 ste izbrali »Zelo se strinjam« oziroma »Strinjam se«, zato v nadaljevanju označite vzroke za vznemirjenost dijakov.

2.7.1 Prezahtevna izpitna snov.

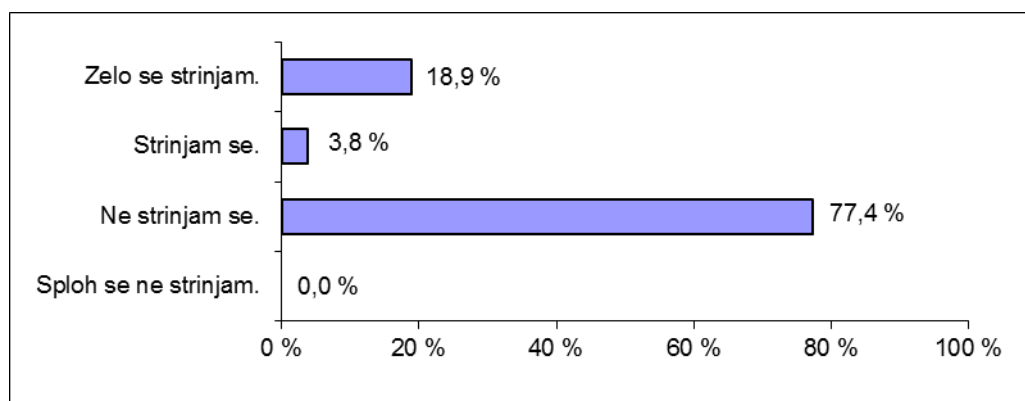
2.7.2 Preobsežna izpitna snov.

2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov.

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo.

V nadaljevanju (trditve od 2.7.1 do 2.7.4) so bili v analizo pri vprašanju o vzrokih za vznemirjenost dijakov vključeni samo tisti ravnatelji, ki so pri trditvi 2.7 izbrali *Zelo se strinjam* oziroma *Strinjam se* (53 ravnateljev; 62,4 %).

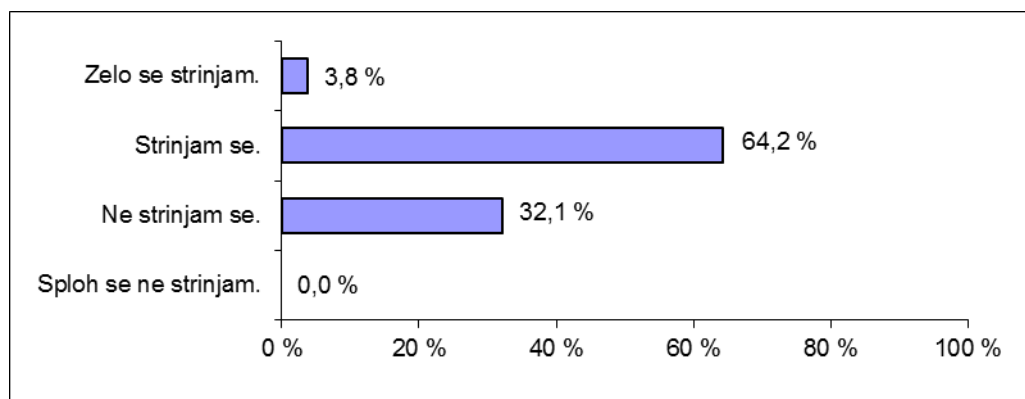
2.7.1 Prezahtevna izpitna snov

Število vseh odgovorov: 53.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 22,6 %.

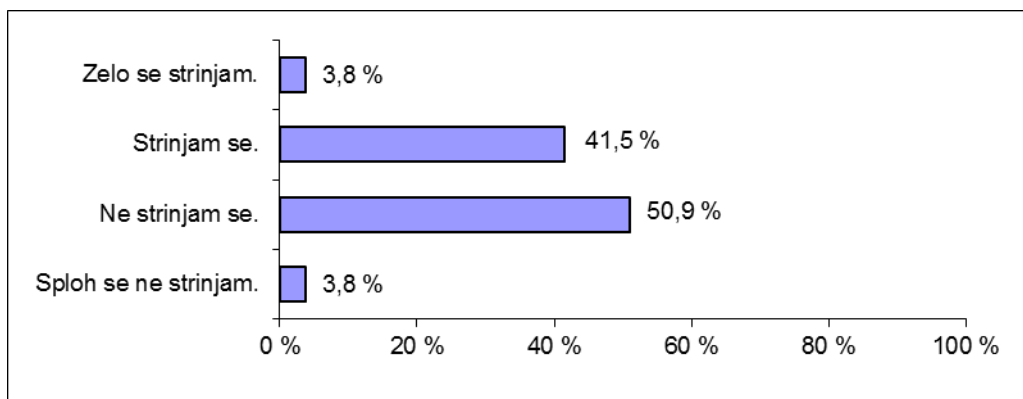
2.7.2 Preobsežna izpitna snov

Število vseh odgovorov: 53.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 67,9 %.

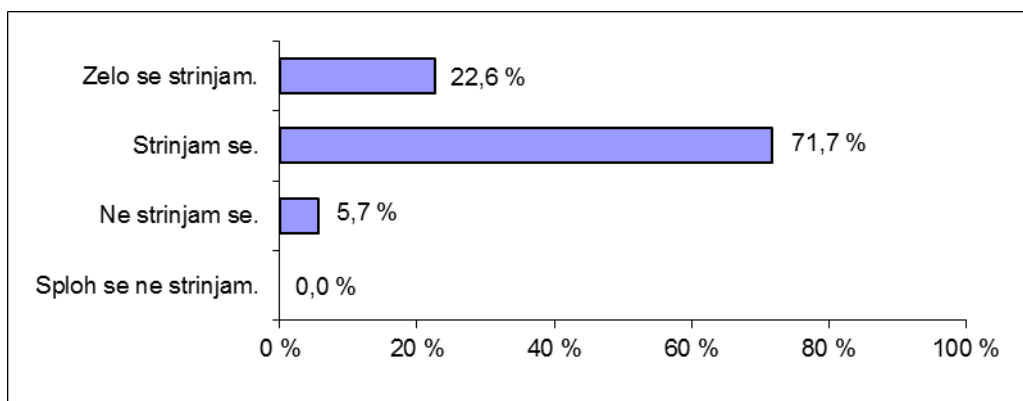
2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

Število vseh odgovorov: 53.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 45,3 %.

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo

Število vseh odgovorov: 53.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 94,3 %.

Večina ravnateljev meni, da splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov (96,5 %; odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*), da skupaj s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja (92,9 %) in da usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku (90,6 %). Nekoliko manj, a še vedno nad 80 %, jih je mnenja, da postaja zaključek šolskega leta mirnejši ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja (81,2 %) in nekoliko manj kakor 80 % se jih ne strinja z negativnimi posledicami splošne mature za širšo razgledanost dijakov (77,6 %). Manj jih trdi, da splošna matura krepi sodelovanje med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo (69,4 %), in da so dijaki vznemirjeni zaradi splošne mature (62,4 %). Razloge za to najpogosteje pripisujejo vpisu na univerzo.

3. Priprave na splošno maturo

Katere vrste gimnazij imate na vaši šoli?

Označite enega ali več ponujenih odgovorov.

3.1 Gimnazija (»splošna« in/ali klasična)

3.2 Ekonomska gimnazija

3.3 Tehniška gimnazija

3.4 Umetniška gimnazija

3.5 Zapišete lahko predloge za kakovostnejše priprave na splošno maturo.

Preglednica 3.1 prikazuje odgovore ravnateljev na vprašanje *Katere vrste gimnazij imate na vaši šoli?*

Preglednica 3.1: Vrste gimnazij

Vrste gimnazij	Število gimnazij	Odstotek gimnazij
Gimnazija (»splošna« in/ali klasična)	60	64,5 %
Ekonomska gimnazija	14	15,1 %
Tehniška gimnazija	12	12,9 %
Umetniška gimnazija	7	7,5 %
Skupaj	93	100 %

V šolskem letu 2011/2012 je splošno maturo izvajalo 85 organizacij. Od teh jih je največ izvajalo program »splošne« in/ali klasične gimnazije (60), sledi program ekonomske (14) in tehniške gimnazije (12), najmanj pa je bilo organizacij s programom umetniške gimnazije (7).

Organizacij z eno gimnazijo je bilo 77, z dvema pa 8 (**preglednica 3.2**). Skupno število gimnazij v vseh organizacijah je bilo 93.

Preglednica 3.2: Število gimnazij v posamezni organizaciji

Število gimnazijskih programov	Število organizacij
1 program	77
2 programa	8
Skupaj	85

Koliko ur pouka v ŠTIRIH LETIH namenjate dijakom, ki opravljajo splošno maturo iz posameznega maturitetnega predmeta?

Preglednico spodaj izpolnite tako, da za vsak predmet označite samo en krogec v vrstici (OR = osnovna raven; VR = višja raven).

Če za kandidate pri posameznem predmetu ne organizirate pouka, zapolnite krogec »Brez«. Številke v oklepaju pri imenu predmeta označujejo maturitetni standard.

Zapišete lahko predloge za kakovostnejše priprave na splošno maturo.

	Brez	245 ur	280 ur	315 ur	350 ur	385 ur	420 ur	455 ur	490 ur	525 ur	560 ur	595 ur	630 ur	665 ur	700 ur
Slovenščina (A = 560 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Matematika - OR (A = 560 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Matematika - VR (A = 560 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prvi tuji jezik - OR (A = 420 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prvi tuji jezik - VR (A = 420 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drugi tuji jezik - OR (A = 420 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drugi tuji jezik - VR (A = 420 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Biologija (A = 315 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kemija (A = 315 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fizika (A = 315 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zgodovina (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Geografija (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Psihologija (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sociologija (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Filozofija (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informatika (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomija (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Umetnostna zgodovina (A = 280 ur)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Odgovori na vprašanje *Koliko ur pouka v ŠTIRIH LETIH namenjate dijakom, ki opravljajo maturo iz posameznega maturitetnega predmeta?* se navezujejo (1) na predmete iz skupnega dela splošne mature (slovenščina, matematika in prvi tuji jezik) in (2) na tiste predmete izbirnega dela splošne mature, ki so v obveznem programu večine gimnazij ali pa se jih je v preteklih letih na spomladanskem izpitnem roku udeležilo več kakor 200 kandidatov:

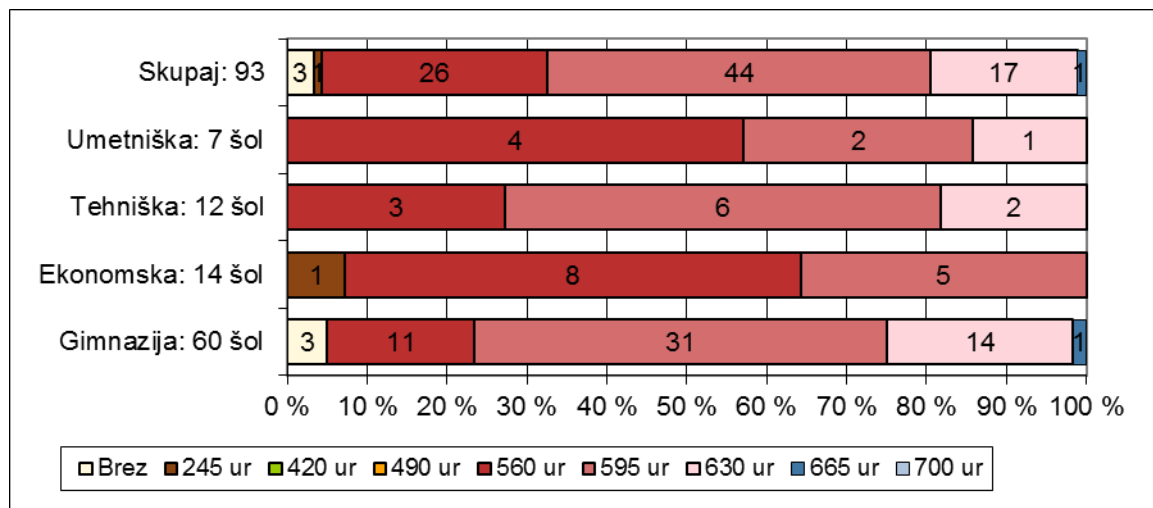
- drugi tuji jezik;
- naravoslovni predmeti: biologija, kemija, fizika;
- družboslovno-humanistični predmeti: zgodovina, geografija, psihologija, sociologija, filozofija;
- strokovni predmeti: informatika, ekonomija, umetnostna zgodovina.

Ravnatelji so na vprašanje odgovarjali tako, da so v preglednici označili število ur pouka v štirih letih, namenjenih dijakom, ki opravljajo splošno maturo iz posameznega maturitetnega predmeta. Če pri nekem predmetu gimnazije niso organizirale pouka, so ravnatelji v preglednici zapolnili krogec *Brez*.

Analiza števila ur, ki jih šole v štirih letih namenjajo dijakom, je prikazana po gimnazijskih programih (str. 10–17).

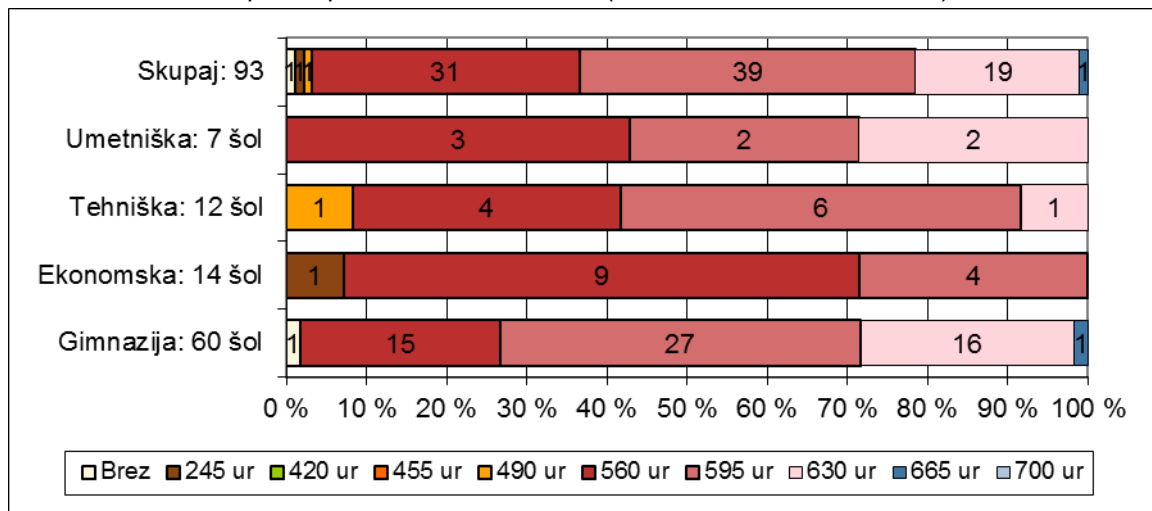
Za lažjo predstavbo in interpretacijo je na sliki spodaj prikazana analiza števila ur, namenjenih dijakom pri slovenščini.

Slika 3.1: Število ur pouka pri SLOVENŠČINI (maturitetni standard: 560 ur)

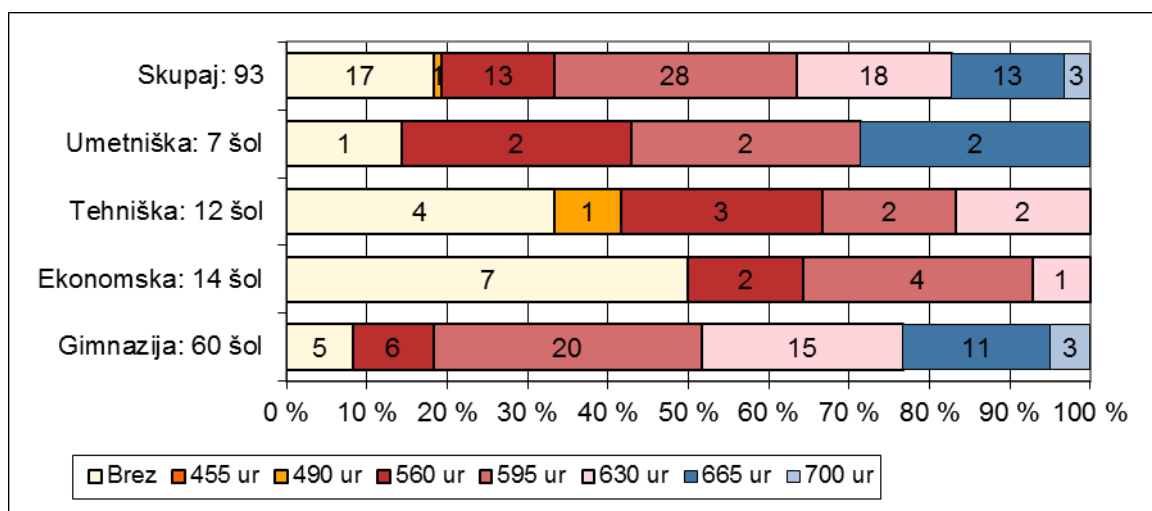

Iz **slike 3.1** razberemo, da največ gimnazij v štirih letih namenja dijakom 595 ur slovenščine (primerjava: skupaj 44 oziroma 47,3 %), to pa je 35 ur več od maturitetnega standarda (560 ur). Izjema so gimnazije s programom ekonomske in umetniške gimnazije, ki najpogosteje v štirih letih namenjajo dijakom 560 ur slovenščine, to je hkrati tudi druga najpogostejša izbira v tehniških gimnazijah. V gimnazijah (»splošna« in/ali klasična) je druga najpogostejša izbira 630 ur. Nekaj gimnazij ne organizira pouka za slovenščino (skupaj 3) oziroma je pri njih število ur manjše od maturitetnega standarda (skupaj 4); to je ena ljudska univerza, en zavod za izobraževanje odraslih in dve organizaciji z italijanščino kot maternim jezikom.

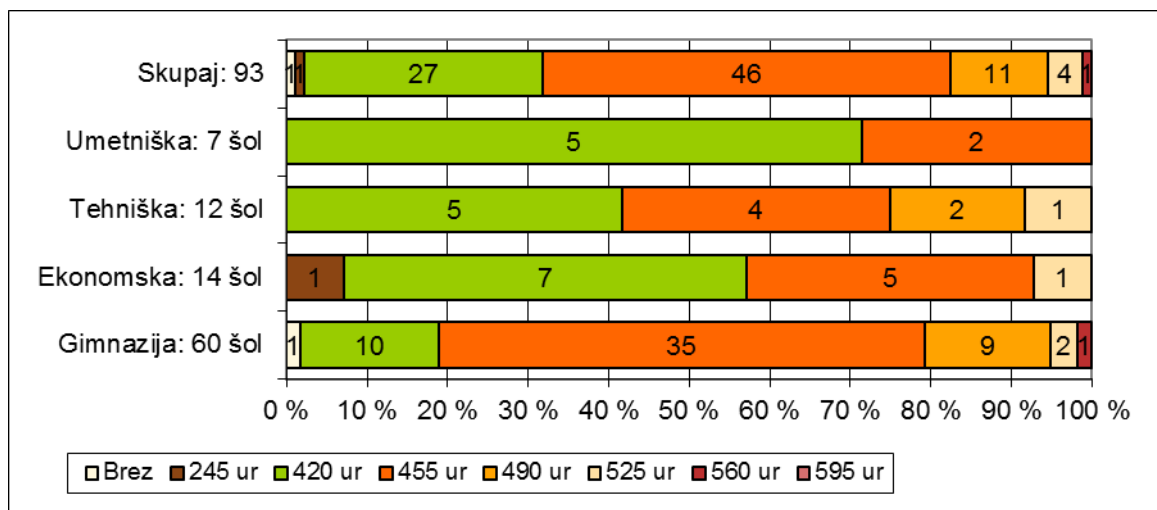
Slika 3.2: Število ur pouka pri MATEMATIKI – OR (maturitetni standard: 560 ur)

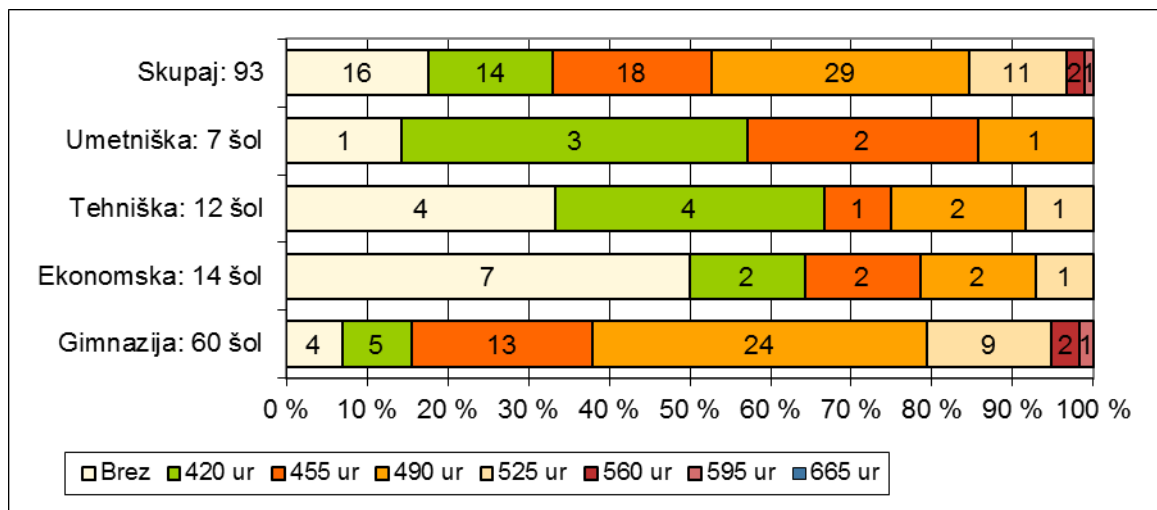
Slika 3.3: Število ur pouka pri MATEMATIKI – VR (maturitetni standard: 560 ur)

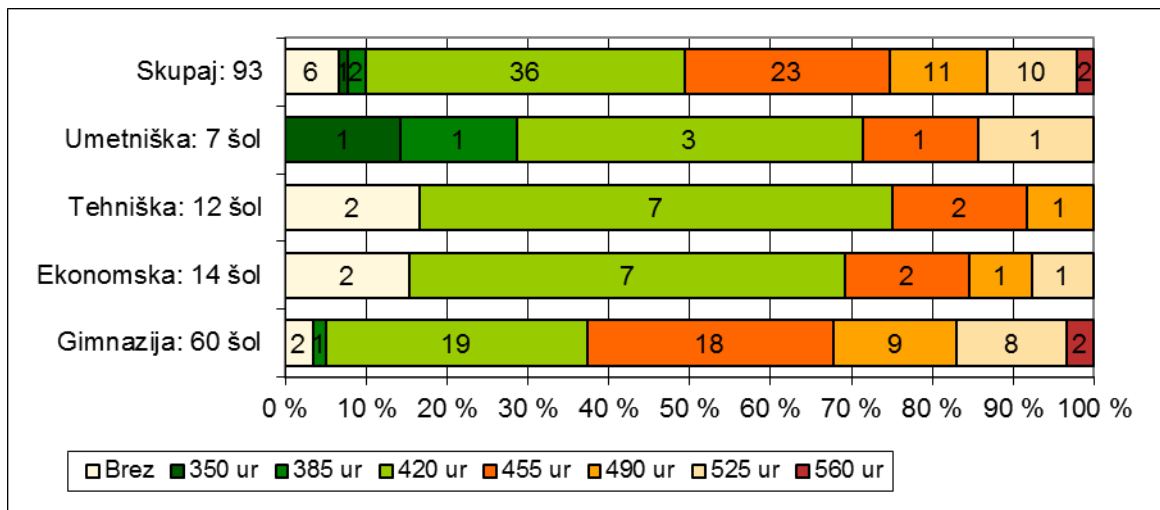
Slika 3.4: Število ur pouka pri PRVEM TUJEM JEZIKU – OR (maturitetni standard: 420 ur)

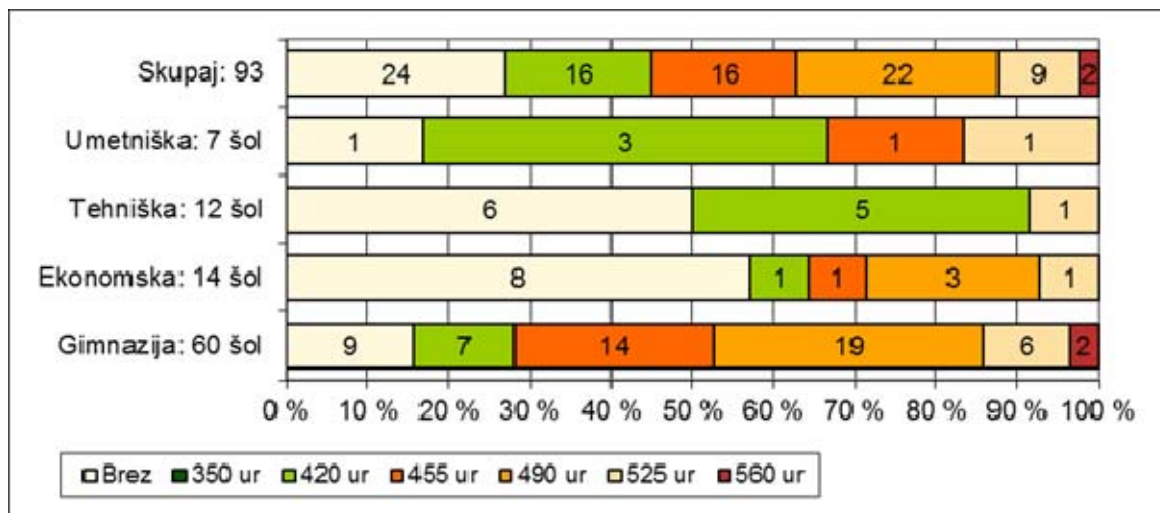
Slika 3.5: Število ur pouka pri PRVEM TUJEM JEZIKU – VR (maturitetni standard: 420 ur)

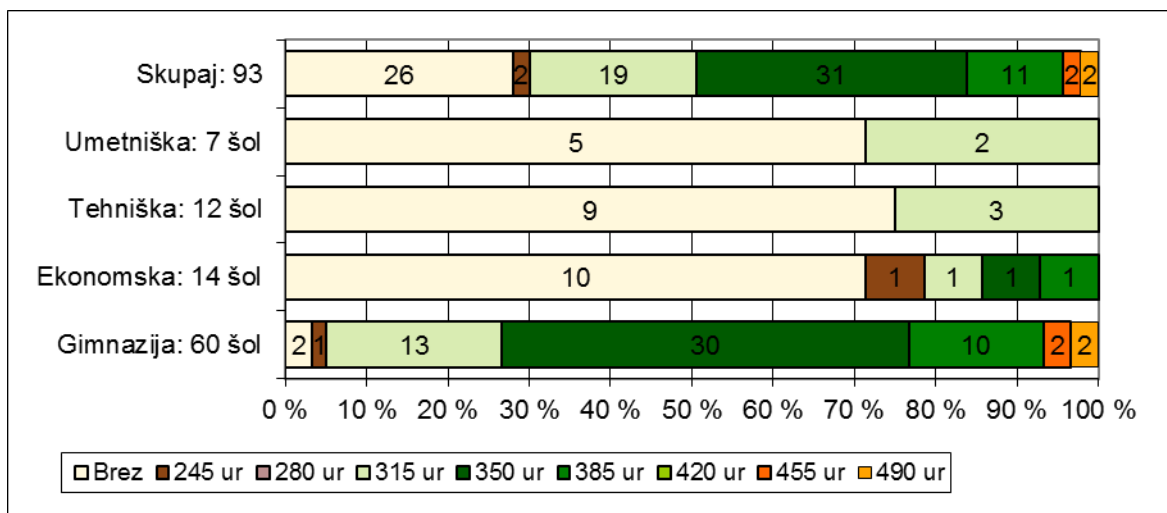
Slika 3.6: Število ur pouka pri DRUGEM TUJEM JEZIKU – OR (maturitetni standard: 420 ur)

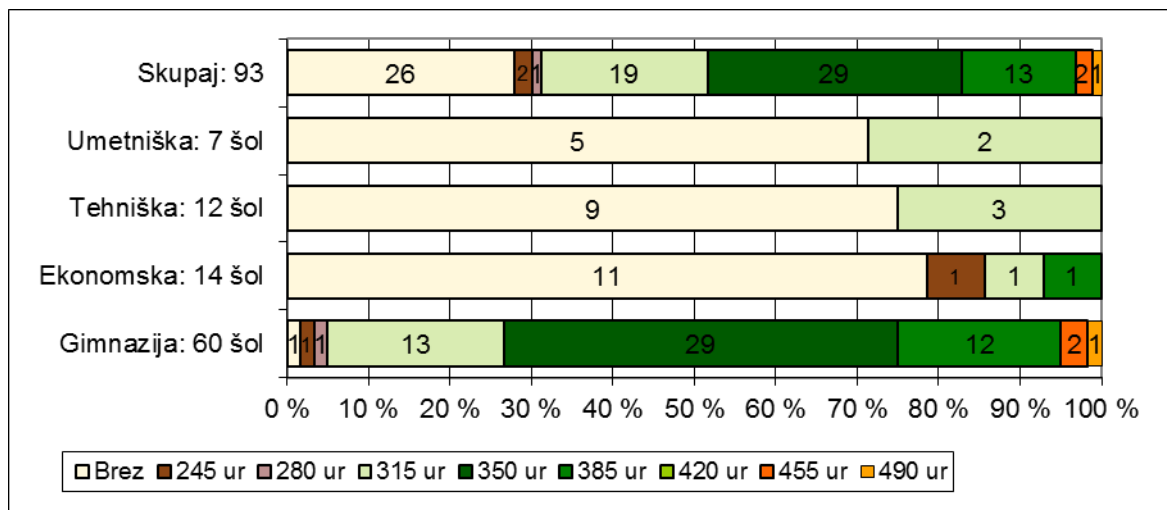
Slika 3.7: Število ur pouka pri DRUGEM TUJEM JEZIKU – VR (maturitetni standard: 420 ur)

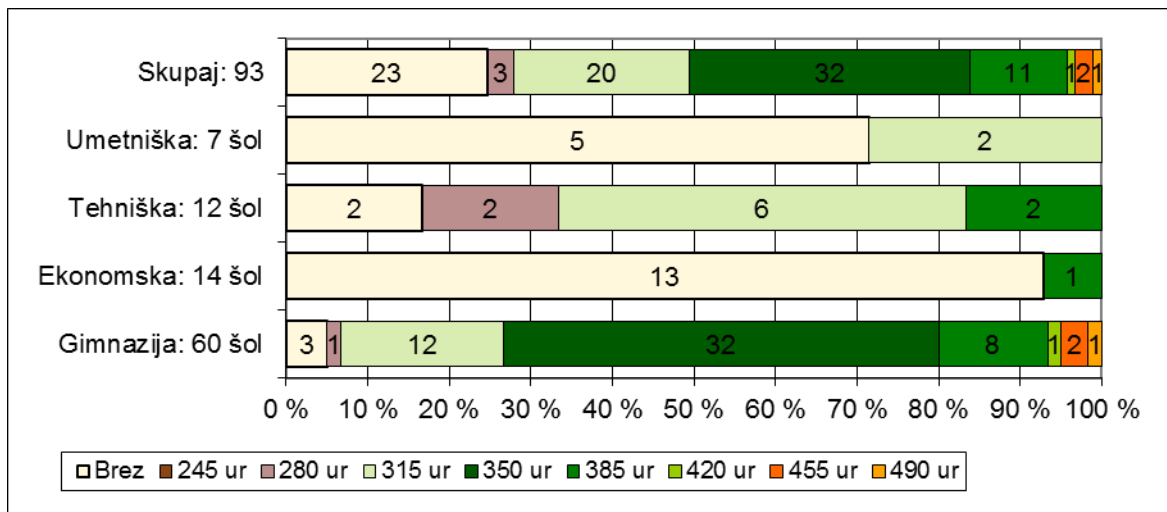
Slika 3.8: Število ur pouka pri BIOLOGIJI (maturitetni standard: 315 ur)

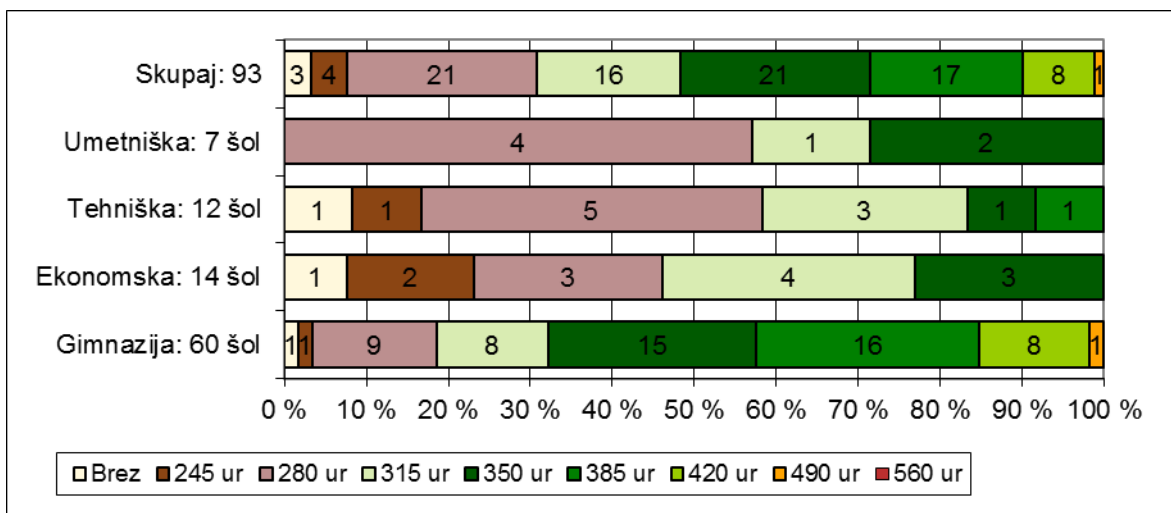
Slika 3.9: Število ur pouka pri KEMIJI (maturitetni standard: 315 ur)

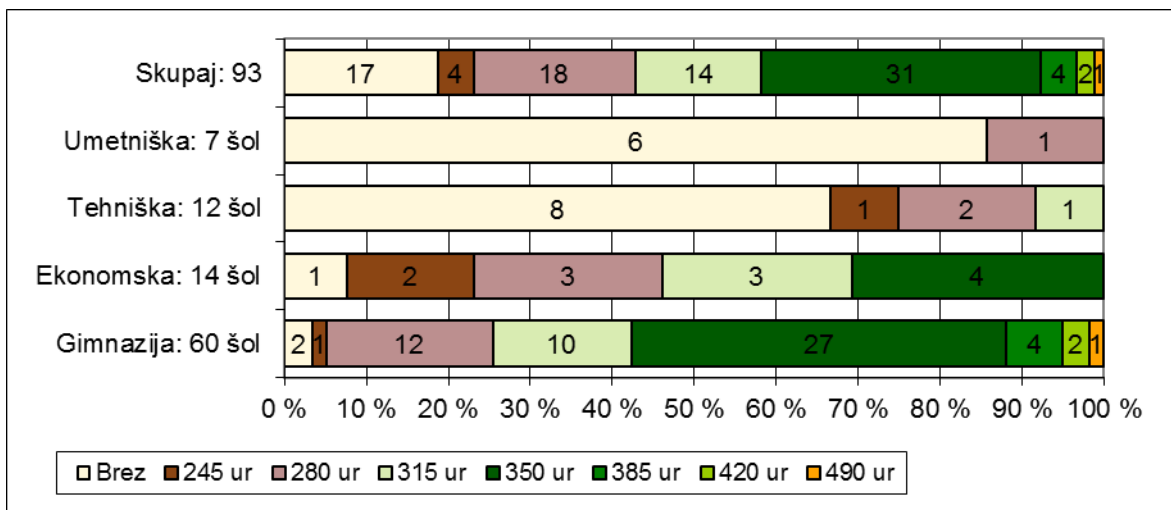
Slika 3.10: Število ur pouka pri FIZIKI (maturitetni standard: 315 ur)

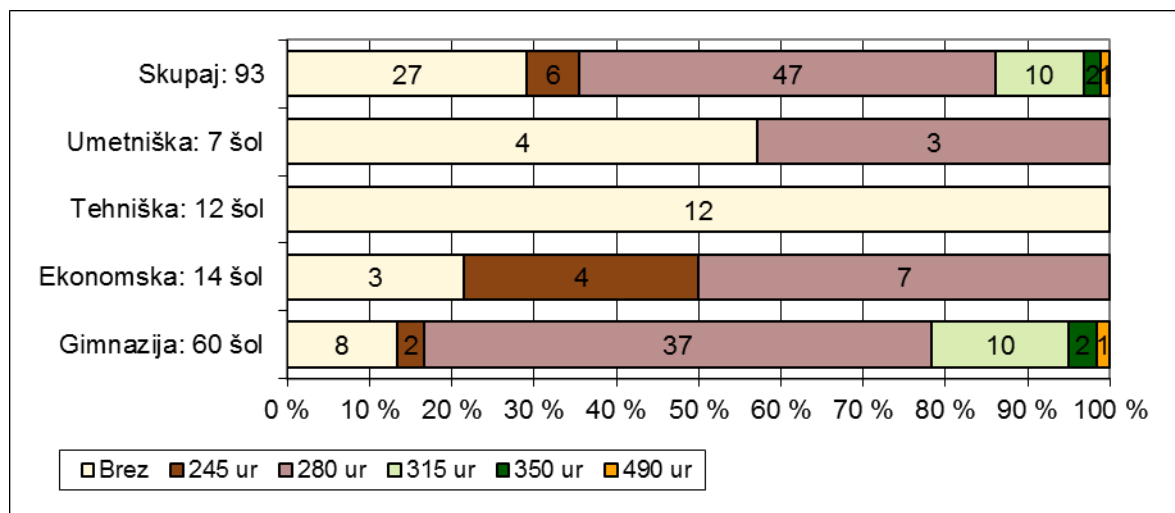
Slika 3.11: Število ur pouka pri ZGODOVINI (maturitetni standard: 280 ur)

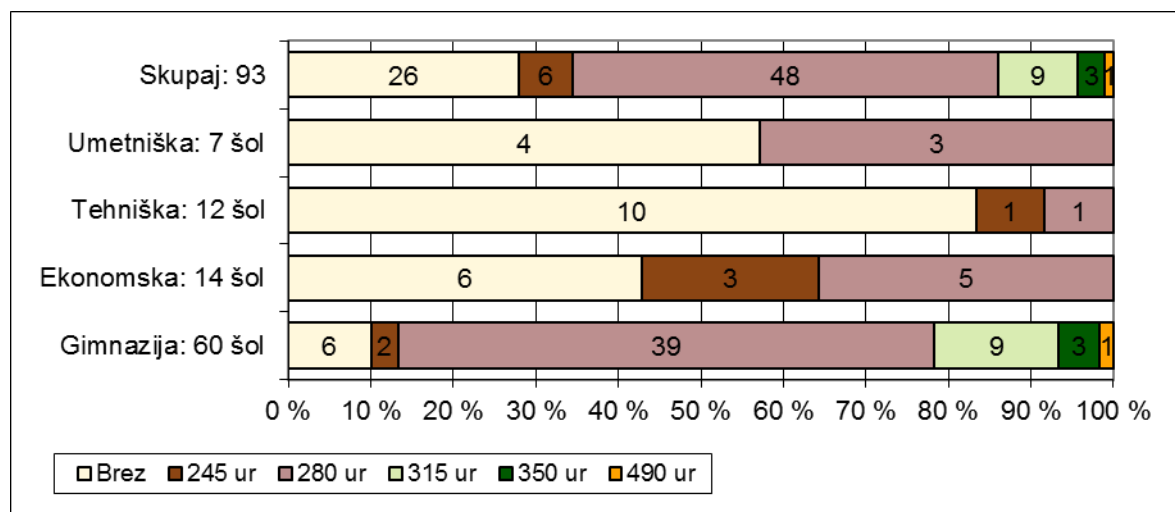
Slika 3.12: Število ur pouka pri GEOGRAFIJI (maturitetni standard: 280 ur)

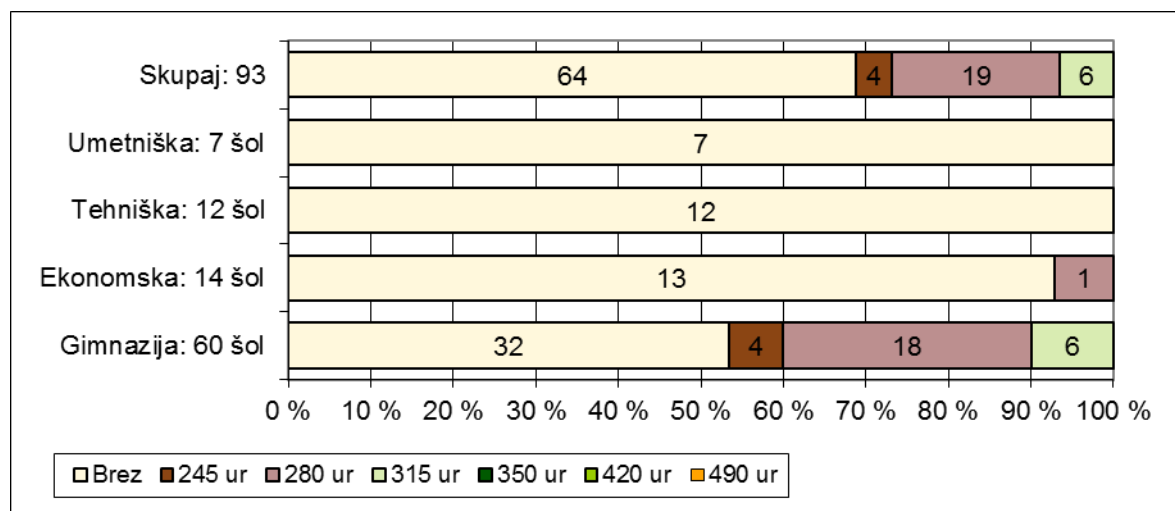
Slika 3.13: Število ur pouka pri PSIHOLOGIJI (maturitetni standard: 280 ur)

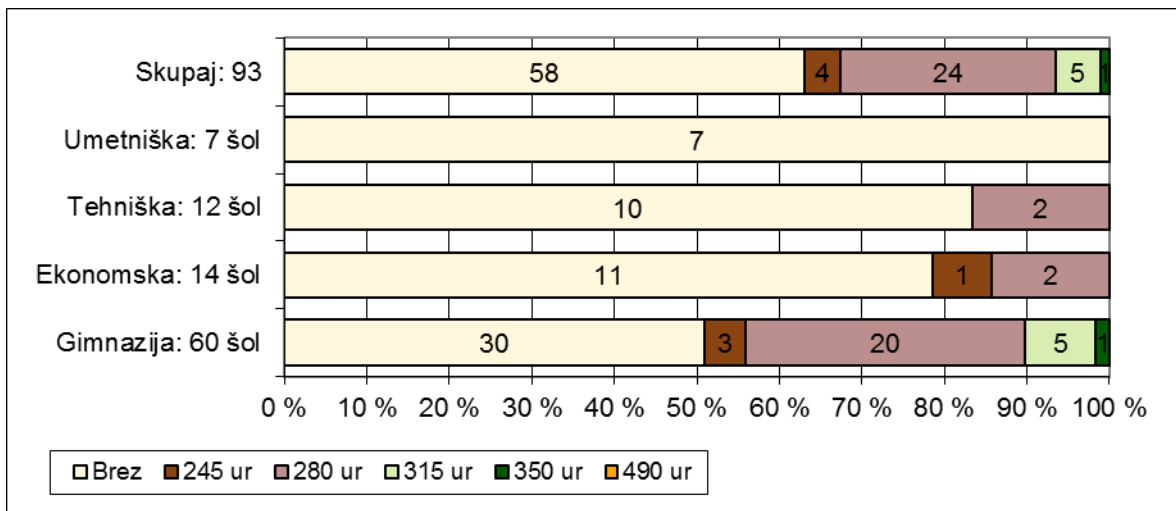
Slika 3.14: Število ur pouka pri SOCIOLOGIJI (maturitetni standard: 280 ur)

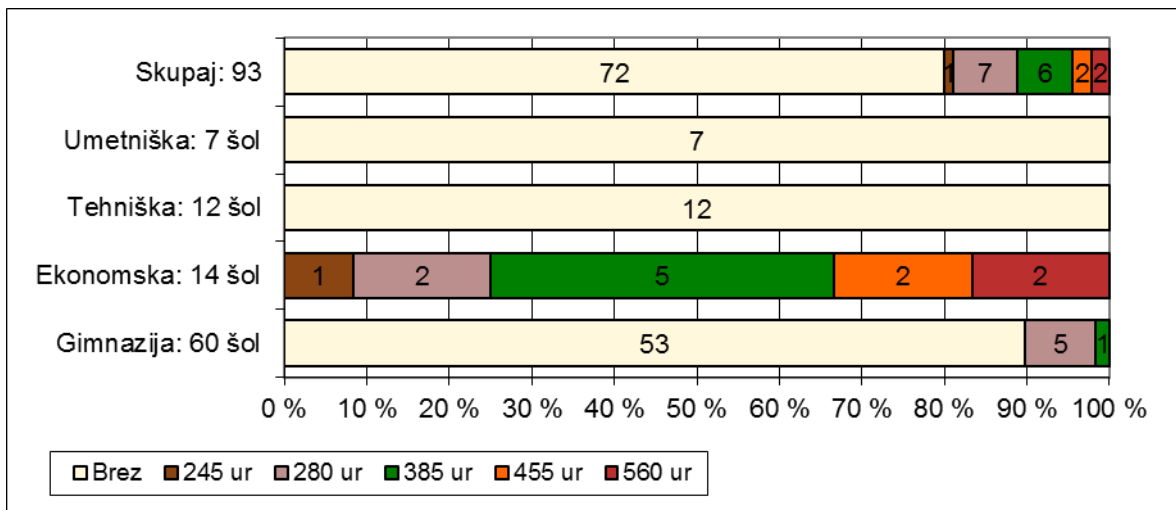
Slika 3.15: Število ur pouka pri FILOZOFIJI (maturitetni standard: 280 ur)

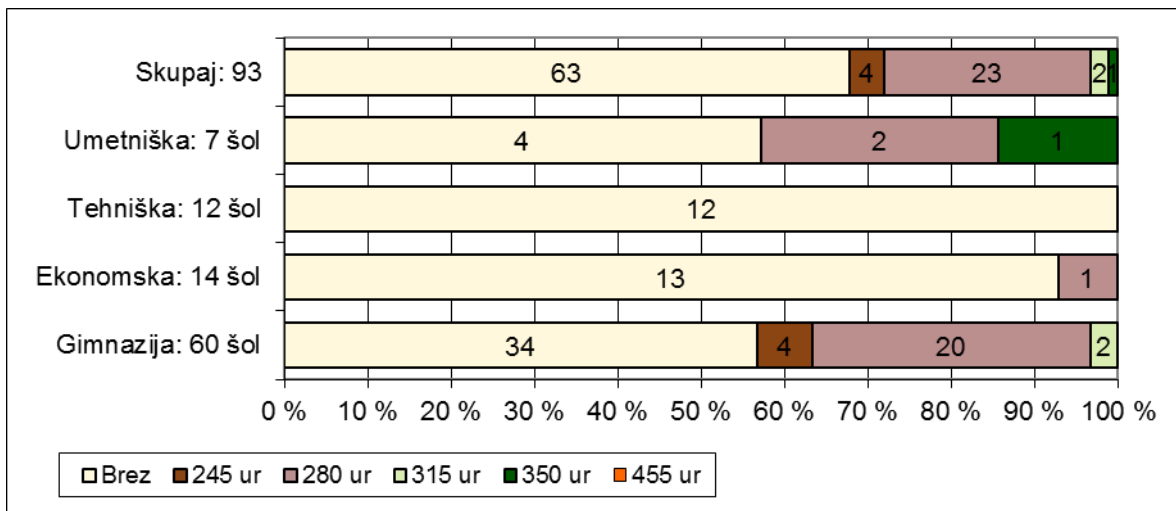
Slika 3.16: Število ur pouka pri INFORMATIKI (maturitetni standard: 280 ur)

Slika 3.17: Število ur pouka pri EKONOMIJI (maturitetni standard: 280 ur)

Slika 3.18: Število ur pouka pri UMETNOSTNI ZGODOVINI (maturitetni standard: 280 ur)

Skupne ugotovitve po predmetih:

- Pri **slovenščini** in pri **matematiki (OR)** sta porazdelitvi števila ur, ki jih gimnazije namenjuje dijakom v štirih letih, podobni. Pri obeh predmetih največ gimnazij namenja dijakom po 595 ur v štirih letih oziroma 35 ur več od maturitetnega standarda (sliki 3.1 in 3.2). Nekaj gimnazij ne organizira pouka za slovenščino in za matematiko (OR); to so predvsem nekatere ljudske univerze in zavodi za izobraževanje odraslih.
- Tudi pri **prvem tujem jeziku (OR)** je največ takšnih gimnazij (46), ki namenjuje dijakom v štirih letih po 35 ur več od maturitetnega standarda (slika 3.4).
- Gimnazije namenjuje **predmetom z višjo ravno (VR)** v povprečju več časa kakor **predmetom z nižjo ravno (OR)**; razlike so še zlasti očitne v »splošnih« in klasičnih gimnazijah (slike 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 in 3.7; primerjava: skupaj).
- Naravoslovnim predmetom (**biologija, kemija in fizika**) namenjuje ure predvsem »splošne« in klasične, fiziki pa tudi skoraj vse tehniške gimnazije (10 od 12 šol oz. 83,3 %). Porazdelitve števila ur, ki jih gimnazije namenjuje naravoslovnim predmetom, so pri vseh naravoslovnih predmetih podobne, s povprečjem po 349 ur (slike 3.8, 3.9 in 3.10).
- Več gimnazij namenja ure družboslovnim (**zgodovina, geografija**) kakor naravoslovnim predmetom; izstopa posebno zgodovina, saj ji ure namenjuje skoraj vse gimnazije (sliki 3.11 in 3.12; primerjava: skupaj). Povprečno število ur je pri družboslovnih manjše kakor pri naravoslovnih predmetih (zgodovina: 340 ur, geografija: 330 ur).
- Število gimnazij, ki namenjuje ure **psihologiji** in **sociologiji**, je primerljivo s številom gimnazij, ki namenjuje ure naravoslovnim predmetom, **filozofija** pa je na voljo na precej manj gimnazijah (slike 3.13, 3.14 in 3.15). Filozofiji namenjuje ure predvsem »splošne« in klasične gimnazije, psihologiji in sociologiji pa tudi ekonomske gimnazije. Povprečno število ur je za vse tri predmete podobno (okoli 287 ur).
- Strokovnim predmetom (**informatika, ekonomija in umetnostna zgodovina**) namenjuje ure predvsem gimnazije na podlagi usmerjenosti programa, ki ga izvajajo; ekonomske gimnazije posvetijo več časa ekonomiji, nekatere umetniške gimnazije pa umetnostni zgodovini.

Skupne ugotovitve po gimnazijskih programih:

Po gimnazijskih programih se deleži gimnazij, ki za posamezne predmete v štirih letih organizirajo pouk, precej razlikujejo. Razlike v deležih so prikazane z barvami (**preglednica 3.3**):

1. delež gimnazij, ki organizirajo pouk, je 100 % (bela),
2. delež gimnazij, ki organizirajo pouk, je večji od 75 % in manjši od 100 % (svetlo siva),
3. delež gimnazij, ki organizirajo pouk, je večji od 50 % in manjši ali enak 75 % (temno siva),
4. delež gimnazij, ki organizirajo pouk, je manjši od 50 % ali enak 50 % (črna).

Preglednica 3.3: Število šol po predmetih in po gimnazijskih programih, ki za dijake organizirajo pouk

Gimnazijski program	Gimnazija	Ekonomska	Tehniška	Umetniška	Skupaj
Število gimnazij	60	14	12	7	93
Slovenščina	57	14	12	7	90
Matematika – OR	59	14	12	7	92
Matematika – VR	55	7	8	6	76
Prvi tuji jezik – OR	59	14	12	7	92
Prvi tuji jezik – VR	57	6	8	6	77
Drugi tuji jezik – OR	58	12	10	7	87
Drugi tuji jezik – VR	51	6	6	6	69
Biologija	58	4	3	2	67
Kemija	59	3	3	2	67
Fizika	57	1	10	2	70
Zgodovina	59	13	11	7	90
Geografija	58	13	4	1	76
Psihologija	52	11	0	3	66
Sociologija	54	8	2	3	67
Filozofija	28	1	0	0	29
Informatika	30	3	2	0	35
Ekonomija	7	14	0	0	21
Umet. zgodovina	26	1	0	3	30

Največ gimnazij (nad 90 od skupaj 93) organizira pouk za slovenščino (90), za matematiko – OR (92), za prvi tuji jezik – OR (92) in za zgodovino (90). Nekoliko manj je gimnazij (od 75 do 90), ki organizirajo pouk za matematiko – VR (76), za prvi tuji jezik – VR (77), za drugi tuji jezik – OR (87) in za geografijo (76). Nenavadno je, da je število gimnazij, ki organizirajo pouk za psihologijo (66) in za sociologijo (67), primerljivo s številom gimnazij, ki organizirajo pouk za naravoslovne predmete (biologija: 67, kemija: 67, fizika: 70) in za drugi tuji jezik – VR (69). Najmanj gimnazij organizira pouk za strokovne predmete (informatika, ekonomija in umetnostno zgodovina) in za filozofijo.

Predlogi za kakovostnejše priprave na splošno maturo

Predlogi za kakovostnejše priprave na splošno maturo so zelo raznoliki in jih izpostavlja 15 ravnateljev (17,6 %; preglednica 3.4).

Preglednica 3.4: Predlogi za kakovostnejše priprave na splošno maturo

Brez predlogov. (70 ravnateljev)
Dosledno izvajanje kurikula in standardov znanja.
Kakovostni seminarji za posamezne predmete.
Matura, kot se izvaja, je kakovostna.
Menim, da so dobre, take kot so.
Mislím, da imajo dijaki odlične pogoje za priprave, če jih le izkoristijo.
Na šoli delamo v majhnih skupinah, delo je zelo individualno, saj se lahko samo tako učitelj skrbno posveti tistim snovem, ki manjkajo vsakemu posamezniku.
Nekateri dijaki so v četrtem letniku izredno obremenjeni. Recimo, da nekdo izbere PSI ter ZGO, to pomeni dodatnih 10 ur na teden, poleg tega pa recimo, da vzame še MAT in ANG na VR, se število ur, ki jih ima dijak na teden, zelo približa 40. To je preveč.
Organizirane priprave bi morale potekati mogoče celotno drugo konferenco vsaj en dan v tednu.
Predlagamo več finančnih sredstev za pripravo na splošno maturo – imamo večjo izbirnost, več manjših skupin, ki ne zadoščajo normativom glede števila dijakov.
Prej končati s snovjo 4. letnika in bolj intenzivne priprave na koncu.
Priprave na maturo naj bodo del šolskega koledarja.
Projektno in terensko delo.
Uskladitev šolskega koledarja s koledarjem splošne mature.
Vsekakor v širše razumevanje priprav sodi nelogično izgnan obvezen predmaturitetni preizkus.
Zadoščajo že obstoječe možnosti.

4. Zunanji člani šolske maturitetne komisije (ŠMK)

4.1 Ali je Državna komisija v letošnjem letu imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSS in univerz) na vaši organizaciji?

Da. / Ne.

4.2 Ali ste v letošnjem letu na seje ŠMK vabili zunanje člane ŠMK?

Da. / Ne.

4.3 Ali so se v letošnjem letu zunanji člani ŠMK odzivali na vaša vabila k sodelovanju na seje ŠMK?

Da. / Ne. / Občasno (ne vedno).

4.4 Kakšno je vaše mnenje o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK?

- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno.
- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno in naj se ohrani v dosedanji obliki.
- Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno, vendar naj se v prihodnje spremeni.

Napišite predloge za sodelovanje zunanjih članov v ŠMK v prihodnje.

Državna komisija je imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnike ZRSS in univerz) na 56 organizacij (65,9 % od 85). Od teh je zunanje člane ŠMK na seje ŠMK povabilo 47 organizacij (55,3 %), zunanji člani pa so se na vabila odzivali redno na 23 organizacijah (27,1 %) in občasno na 12 organizacijah (14,1 %).

Mnenja predsednikov ŠMK o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK prikazuje **preglednica 4**. Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno za 41 ravnateljev (48,2 %), za 44 ravnateljev pa je sodelovanje smiselno. Od teh jih je 38 mnenja, naj se sodelovanje ohrani v dosedanji obliki (44,7 %), šest pa jih predlaga, naj se v prihodnje spremeni – štiri predlagajo, naj se zunanji člani redno udeležujejo sestankov ŠMK oziroma se udeležijo vsaj enega od terminov opravljanja splošne mature.

Preglednica 4: Mnenja predsednikov ŠMK o sodelovanju zunanjih članov v ŠMK

	Število	Odstotek
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno.	41	48,2 %
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno in naj se ohrani v dosedanji obliki.	38	44,7 %
Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK je smiselno, vendar naj se v prihodnje spremeni.	6	7,1 %
SKUPAJ	85	100 %

5. Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole

5.1 Kako pogosto na šoli uporabljate Orodje za analizo izkazanega znanja?

- Nikoli.
- Občasno.
- Pogosto.

5.2 Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Analizo splošnega uspeha.
- Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.
- Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi.

5.3 V katerih krogih razpravljate o analizah?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.)
- Z učitelji na pedagoški konferenci.
- V predmetnih aktivih.
- Z učitelji pri individualnih pogovorih.
- Na svetu staršev.
- Na svetu šole.

Lahko zapišete tudi druge kroge, v katerih razpravljate o analizah.

5.4 V kateri smeri uvajate izboljšave v šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole umeščamo v LDN (Letni delovni načrt).
- V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.
- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upoštevamo pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta.
- Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.
- Poskušamo izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole.

Lahko zapišete tudi druge izboljšave.

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole je podprto z nacionalnimi podatki o splošni maturi od leta 2002 dalje. Orodje omogoča šolam analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalnem, šolskem in razrednem.

5.1 Uporaba

Največ ravnateljev odgovarja, da Orodje za analizo izkazanega znanja uporablja občasno (72,9 %), drugi najpogostejši odgovor je pogosto (17,6 %), najmanj pa je takih, ki ga ne uporabljajo nikoli (9,4 %; **preglednica 5.1**).

Preglednica 5.1: Kako pogosto na šoli uporabljate Orodje za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Nikoli.	8	9,4 %
Občasno.	62	72,9 %
Pogosto.	15	17,6 %
SKUPAJ	85	100 %

5.2 Analize

Z Orodjem za analizo izkazanega znanja opravljajo ravnatelji največ analiz uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (82,4 % od 85), sledijo analize splošnega uspeha (78,8 %), najmanj pa jih analizira uspeh pri posameznih delih izpita (zunanji, notranji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi (41,2 %; **preglednica 5.2**).

Preglednica 5.2: Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Analizo splošnega uspeha.	67	78,8 %
Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.	70	82,4 %
Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi.	35	41,2 %

5.3 Razprave o analizah

Ravnatelji o analizah najpogosteje razpravljajo z učitelji na pedagoški konferenci (70,6 % od 85) in v predmetnih aktivih (67,1 %), manj pogosto pa v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (51,8 %), na svetu šole (31,8 %), na svetu staršev (30,6 %) in z učitelji na individualnih pogovorih (30,6 %; **preglednica 5.3**). En ravnatelj je zapisal, da o analizah razpravljajo tudi v komisiji za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti na šoli, drug pa je zapisal, da na srečanjih z ravnatelji.

Preglednica 5.3: V katerih krogih razpravljate o analizah?

	Število	Odstotek
V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.)	44	51,8 %
Z učitelji na pedagoški konferenci.	60	70,6 %
V predmetnih aktivih.	57	67,1 %
Z učitelji pri individualnih pogovorih.	26	30,6 %
Na svetu staršev.	26	30,6 %
Na svetu šole.	27	31,8 %

5.4 Izboljšave v šoli

Šole na podlagi analiz uvajajo v šole različne izboljšave (**preglednica 5.4**): največ jih ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upošteva pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (72,9 %), dobrih 40 odstotkov ravnateljev umešča ugotovitve v Letni delovni načrt (41,2 %) oziroma uporabljajo analize za izboljšave dela na šoli v procesu samoevalvacije (41,2 %), najmanj pa je takih, ki poskušajo izboljšati tudi medletne trende uspeha pri posameznih učiteljih (31,8 %) oziroma izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole (31,8 %).

Preglednica 5.4: V kateri smeri uvajate izboljšave v šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole umeščamo v LDN (Letni delovni načrt).	35	41,2 %
V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.	35	41,2 %
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upoštevamo pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta.	62	72,9 %
Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.	27	31,8 %
Poskušamo izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole.	27	31,8 %

6. Izvedba splošne mature

6.1 Navedite težave pri izvedbi splošne mature v letošnje letu.

6.2 Katere ukrepe predlagate za izboljšavo splošne mature.

6.1 Težave pri izvedbi splošne mature

Na vprašanje o težavah pri izvedbi splošne mature je odgovorilo 13 ravnateljev od skupaj 85 (15,3 %; **preglednica 6.1**). Najpogosteje izpostavljene težave so organizacijske (prekrivanje pouka in izvedba splošne mature, premajhno število nadzornih učiteljev, zagotavljanje tišine, organizacija izpitov za kandidate s posebnimi potrebami), neobvladljivo veliko število »zunanjih« kandidatov, neusklajenost šolskega in maturitetnega koledarja, nesorazmerje med zunanjim in notranjim delom izpita.

Preglednica 6.1: Težave pri izvedbi splošne mature v letu 2012

Brez težav. (72)
Največ problemov pri pisanju splošne mature nam povzroča hrup ob sobotah, ker smo locirani v mestnem jedru.
Nekatere šifre so nadzorni učitelji zapakirali v vrečko za vračanje gradiva.
Neobvladljivo veliko število 'zunanjih' kandidatov iz srednjih strokovnih šol, ki želijo opravljati dodatni izpit ob poklicni maturi (peti predmet). Z nekaterimi šolami teh kandidatov so se pojavile težave (npr. srednja zdravstvena šola).
Premajhno število nadzornih profesorjev.
Preveč zunanjih kandidatov.
Redni pouk.
Težava je še vedno pouk v ostalih letnikih.
Težave so pri naših zunanjih nadzornih učiteljih, ker opažajo napake pri izvedbi mature, opozarjajo kolege, pri tem niso uspešni, ne želijo pa to zapisniško sporočiti na RIC.
Težave z organizacijo pouka v času, ko poteka splošna matura.
Usklajenost šolskega in maturitetnega koledarja – ni posluha ...
Veliko dela z organizacijo izpitov za dijake s posebnimi potrebami.
Zadnje čase opažamo problem nesorazmerij med zunanjim in internim delom izpita. Očitno so problem kriteriji. Interni del SM je potrebno bolj doreči.
Zagotoviti popolno tišino ob pisanju manj množičnih izpitov zaradi pouka v ostalih letnikih in pouka na sosednji šoli.

6.2 Ukrepi za izboljšavo splošne mature

Ukrepe za izboljšanje splošne mature je predlagalo 8 ravnateljev od skupaj 85 (9,4 %; **preglednica 6.2**). Ravnatelji predlagajo, naj se nad internim delom izvaja nadzor oziroma naj se interni del ukine (ocene naj kandidati pridobijo med poukom), maturitetni koledar naj se spremeni (krajši čas izvajanja splošne mature, objava rezultatov naj bo prej), ministrstvo naj določi enotno ceno, ki jo šole zaračunavajo kandidatom, ki nimajo statusa dijaka, ocenjevanje esejev pri slovenščini naj poteka po odjavah kandidatov, pri izbirnih predmetih naj bosta dve ravni, pri izvedbi pisnega dela izpita v jesenskem izpitnem roku pa naj se bližnje šole združijo.

Preglednica 6.2: Ukrepi za izboljšanje splošne mature

Brez predlogov. (77)
1. Nadzor nad internim delom mature (praktični del izpita) in korigiranje točk ob ustreznih ugotovitvah. 2. Ukinitvev ustnega dela mature. Ocene internega dela za te predmete naj se pridobijo med poukom, tako kot pri ostalih maturitetnih predmetih.
Krajši čas izvedbe. Matura naj bi se pričela takoj po zaključku pouka v 4. letniku.
Ministrstvo naj določi enotno ceno, ki jo šole zaračunamo kandidatom, ki nimajo statusa dijaka (poleg 18 EUR/izpit, kar kandidat plača Ricu).
Objava rezultatov spomladanskega roka mature naj bo prej, to je v prvem tednu julija.
Ocenjevanje esejev SLM naj poteka po odjavah dijakov v spomladanskem roku – prihranek 50.000 €.
Ukinitvev internega dela. Sprememba koledarja.
Uvedba dveh ravni tudi pri izbirnih predmetih.
V jesenskem izpitnem roku naj se okoliške šole združijo pri izvedbi pisnega preizkusa.

ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE

7. Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost in nedvoumnost), ki jih posredujejo maturitetni organi in institucije, ocenite z DA oziroma NE.

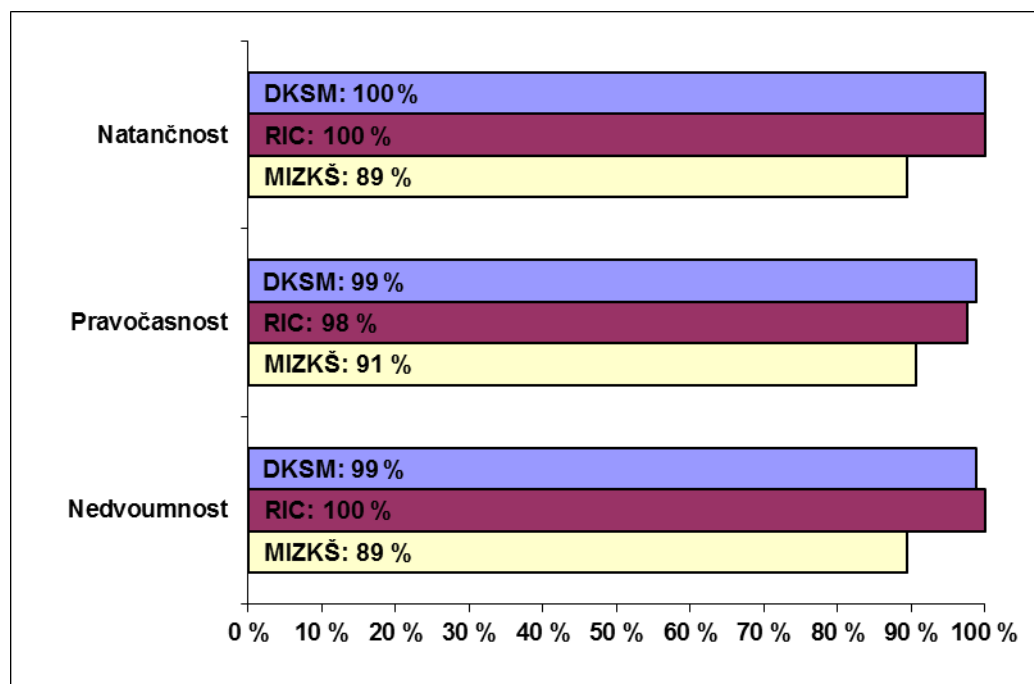
7.1 Informacije DK SM

7.2 Informacije Rica

7.3 Informacije MIZKŠ

Ravnatelji so z odgovori *Da/Ne* ocenjevali natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki so jih organizacije za izvedbo splošne mature prejele od DK SM, od Rica in od MIZKŠ. Delež pozitivnih odgovorov *Da* za posredovane informacije prikazuje **slika 7**. Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo DK SM, Ric in MIZKŠ, saj deleži pozitivnih ocen (*Da*) v vseh primerih presegajo 89 %. V povprečju ravnatelji najbolj ocenjujejo natančnost informacij, najslabše pa pravočasnost informacij.

Slika 7: Deleži pozitivnih odgovorov *Da* za posredovane informacije

Če so ravnatelji pri posredovanih informacijah izbrali odgovor *Ne*, so ga lahko tudi podrobneje pojasnili (**preglednica 7**).

Preglednica 7: Pojasnila za odgovor Ne

NATANČNOST – Ne (7 pojasnila)

MIZKŠ: Menjavanje stališč.

MIZKŠ: Ne vedno.

MIZKŠ: Nekatera vprašanja na posvetu ostanejo nedorečena.

MIZKŠ: Nobenih informacij nismo prejeli. (3-krat)

MIZKŠ: Prihaja do napak, ki so naknadno (tudi uradno) popravljene.

PRAVOČASNOST – Ne (4 pojasnila)

MIZKŠ: Nobenih informacij nismo prejeli. (3-krat)

MIZKŠ: Pogosto se ne držijo rokov, šole pa se rokov moramo držati!

NEDVOUMNOST – Ne (5 pojasnil)

MIZKŠ: Možne različne razlage.

MIZKŠ: Nekatera vprašanja na posvetu ostanejo nedorečena.

MIZKŠ: Nobenih informacij nismo prejeli. (3-krat)

8. Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in institucijami

8.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in institucijami ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

Sodelovanje z MIZKŠ

8.2 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 8.1.

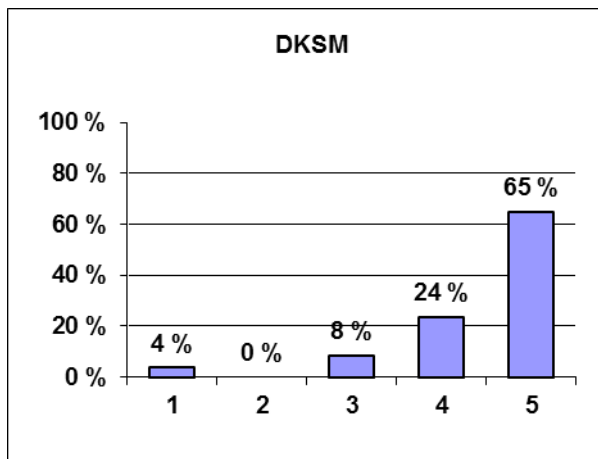
Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

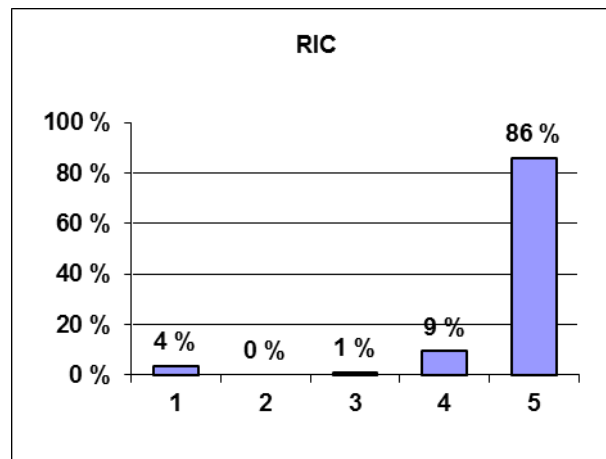
Sodelovanje z MIZKŠ

8.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in institucijami – ocena sodelovanja

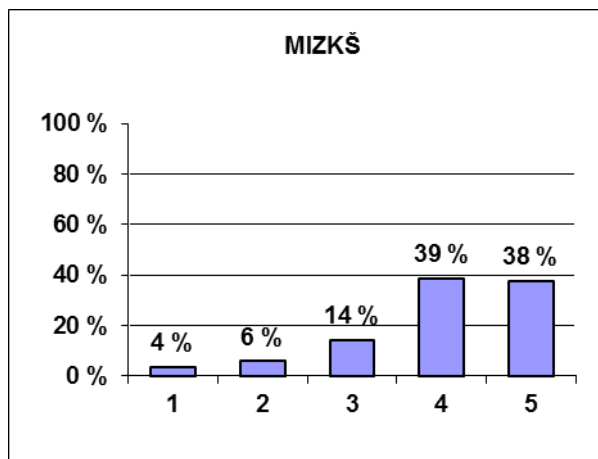
Grafi spodaj prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji za sodelovanje dodelili maturitetnim organom in institucijam.

Povprečna ocena **4,5**

Povprečna ocena **4,7**

Povprečna ocena **4,0**

Povprečne ocene za sodelovanje so visoke (nad 4,0) in se gibljejo od 4,0 (MIZKŠ) do 4,7 (Ric). Povprečne ocene v letu 2011 so bile: DK SM 4,6; Ric 4,8; MIZKŠ 4,2.

8.2 Sodelovanje z maturitetnimi organi in institucijami – pripombe

Komentarji o sodelovanju z DK SM (2 oziroma 2,4 %)

Relativno malo sodelovanja.

Pisne informacije so korektne.

Komentarji o sodelovanju z Ricem (4 oziroma 4,7 %)

Vsa pohvala za izredno ažurno odzivnost, podrobne informacije in uslužnost!

Včasih je nemogoče priklicati koga na Ricu.

Pri opravljanju tajniških del je bil g. Miran Povše vedno voljan pomagati.

Ker je odziv takojšen, natančen, v pomoč šoli pri izvedbi mature.

Komentarji o sodelovanju z MIZKŠ (2 oziroma 2,4 %)

Zelo malo sodelovanja.

S strani navedenega naslova pač o maturi ni bilo nič slišane (razen nejasnih namigov, da bo spremenjena).

9. Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

9.1 Ustreznost maturitetnih predpisov ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature

Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti

Ustreznost izpitnega reda

9.2 Lahko zapišete pripombe in predloge k maturitetnim predpisom.

Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature

Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti

Ustreznost izpitnega reda

9.3 V pripombe vpišite svoja opažanja in predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov.

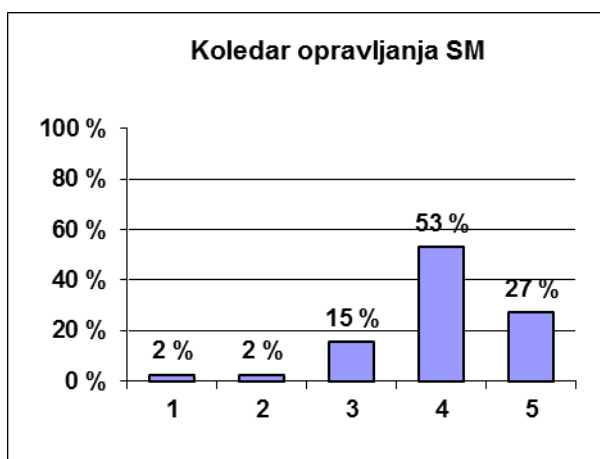
Zapišite predloge, povezane z izpitno tajnostjo in z izjemnimi okoliščinami.

Zapišite predloge za izboljšanje določil izpitnega reda.

9.4 Lahko zapišete tudi druga opažanja in predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov.

a) Koledar opravljanja splošne mature

Povprečna ocena za ustreznost koledarja opravljanja splošne mature je bila višja kakor v preteklih letih: **4,0** (leta 2011: 3,8; leta 2010: 3,9; leta 2009: 3,7; leta 2008: 3,8), pripomb pa je bilo 14 (16,5 %). Pripombe zadevajo predvsem prekrivanje izvedbe splošne mature s poukom v nižjih letnikih, prepozen in predolg čas izvajanja splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, prenatrpan jesenski izpitni rok, neusklajenost šolskega z maturitetnim koledarjem in prepozno objavljanje maturitetnih rezultatov.

Pripombe in predlogi glede ustreznosti koledarja opravljanja splošne mature (14 oziroma 16,5 %)

Koledar je boljši, ni pa še optimalen, preveč hromi redno delo v šoli.

Naknadna prijava kandidata v jesenskem roku – komisija mora odgovoriti v 5 dneh – na ta način tajnik praktično ne more na dopust.

Nekateri datumi so postavljeni na kratek rok.

Neusklajenost pouka in mature.

Neusklajenost s šolskim koledarjem (ampak se stvari izboljšujejo).

Neustrezen potek SM v času pouka.

Prekrivanje s poukom nižjih letnikov.

Pričetek mature: takoj po zaključku pouka 4. letnika.

Razglasitev rezultata do 8. 7. 2012.

Razglasitev rezultatov bi morala biti v istem terminu kot pri poklicni maturi, kar bi omogočilo tudi tajnikom splošne mature odhod na dopust najkasneje 1 teden po razglasitvi – letos je to bilo možno šele po 26. juliju.

Spomladanski rok je preveč razvlečen, datum seznanitve z rezultati je prepozen, obe poli pri slovenščini bi se lahko tudi v spomladanskem roku opravljali na isti dan.

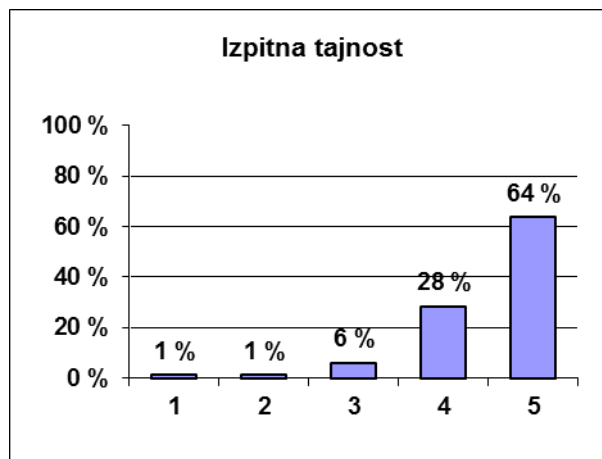
Še vedno je težko usklajevati pouk in splošno maturo.

Težko je uskladiti na veliki šoli ostale aktivnosti z maturo.

Zaradi planiranja dela na šoli želimo prej prejeti maturitetni koledar.

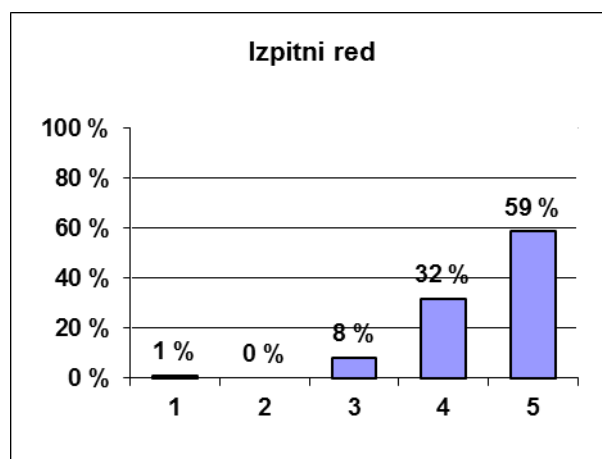
b) Pravila o varovanju izpitne tajnosti

Povprečna ocena za ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti je bila **4,5** (leta 2011: 4,6; leta 2010: 4,6; leta 2009: 4,6; leta 2008: 4,6). Pripomb na pravila ni imel nihče.

c) Izpitni red

Povprečna ocena glede ustreznosti izpitnega reda je bila **4,5** (leta 2011: 4,6; leta 2010: 4,5; leta 2009: 4,6; leta 2008: 4,5), pripombe pa so bile 3 (3,5 %). Te so, da sta dva nadzorna učitelja za enega dijaka s posebnimi potrebami preveč in da je izpitni red včasih preveč nefleksibilen.

Pripombe in predlogi glede ustreznosti izpitnega reda (3 oziroma 3,5 %)

Čedalje več je posebnih potreb – vprašanje smiselnosti dveh učiteljev v razredu pri enem dijaku.

Dva nadzorna za enega dijaka ipd.

Včasih preveč rigiden, nefleksibilen.

9.3 Opažanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov

Predlogov, povezanih z izpitno tajnostjo, izjemnimi okoliščinami in za izboljšavo določil izpitnega reda, ni imel nihče.

9.4 Druga opažanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov

En ravnatelj predlaga skupni prostor, kadar pisni del izpita opravlja manjše število kandidatov (zlasti v jesenskem izpitnem roku), predlog drugega ravnatelja je, naj bo na vrečkah za vračanje gradiva bolje označeno število izpitnih pol in število dijakov v prostoru, predvsem v primeru pisanja več predmetov v istem prostoru oziroma pri predmetih z osnovno in višjo ravnjo), tretji pa, naj programsko orodje za anketo omogoča tudi njeno tiskanje.

10. Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Zapišite število kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda v spomladanskem in v jesenskem izpitnem roku.

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	Spomladanski izpitni rok (število kršitev)	Jesenski izpitni rok (število kršitev)
Opomin pri pisnem delu izpita	10	3
Opomin pri ustnem delu izpita	0	0
Opomin pri praktičnem delu izpita	0	0
Prekinitev reševanja izpitne pole	2	2
Prekinitev pisnega dela izpita	1	2
Prekinitev ustnega dela izpita	0	0
Prekinitev praktičnega dela izpita	0	0
Prekinitev izpita v celoti	1	0
Razveljavitev vseh opravljenih izpitov splošne mature	0	0
SKUPAJ 2012	14	7
SKUPAJ 2011	23	7

Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 21 (spomladanski izpitni rok: 14, jesenski izpitni rok: 7). Največ kršitev je bilo za izrečeni opomin pri pisnem delu izpita (13 kršitev).

11. Pritožbe in ugovori

Zapišite število pritožb in ugovorov v spomladanskem in v jesenskem izpitnem roku.

Pritožbe in ugovori	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Število pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita (46. čl. ZMat)	0	1
Število ugodno rešenih pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita	0	1
Število ugovorov na točke praktičnega dela (49. čl. ZMat)	19	0
Število ugodno rešenih ugovorov na točke praktičnega dela izpita	10	0
Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM	18	1
Število ugodno rešenih pritožb in ugovorov na ŠMK SM	10	0
SKUPAJ 2012	57	3
SKUPAJ 2011	42	1

Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 60 (spomladanski izpitni rok: 57, jesenski izpitni rok: 3), ugodno jih je bilo rešenih 20 (33,3 %).

12. Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

12.1 Ali ste v letošnjem šolskem letu na vaši šoli izvajali prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

Da. / Ne.

12.2 Z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite postavke spodaj.

Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

12.3 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 12.2.

Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

12.4 Lahko zapišete tudi predloge za izboljšanje.

Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Lahko zapišete tudi druge predloge za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature.

Prilagojeno izvajanje splošne mature omogoča, da tudi kandidati s posebnimi potrebami izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

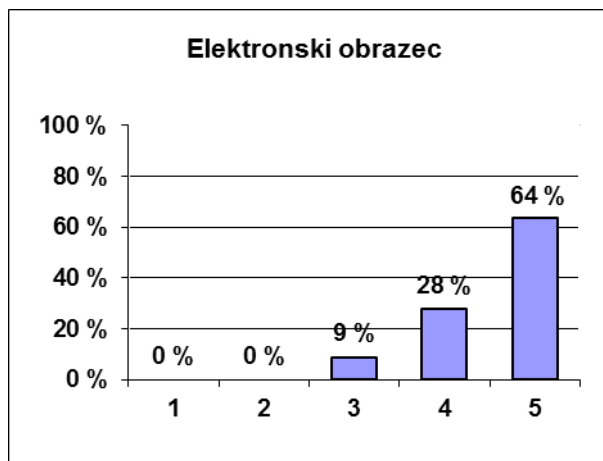
12.1 Število organizacij s prilagojenim izvajanjem splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Prilagojeno izvajanje splošne mature je izvedlo 69 organizacij (81,2 % od 85).

Predstavljene so analize odgovorov ravnateljev tistih organizacij, ki so izvajale prilagojeno splošno maturo za kandidate s posebnimi potrebami; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program Prijave KPP), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Pod grafi so zapisani tudi predlogi in pripombe ravnateljev za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature (deleži so izračunani glede na vseh 85 ravnateljev, ki so izpolnili anketo).

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami je **4,6**.

Pripombe na elektronski obrazec (3 oziroma 3,5 %)

Ko se zgodi, da vloga ni popolna in se vrne v obdelavo, bi bilo res super, če bi se po elektronski pošti tajnika avtomatsko obvestilo oz. bi se ga obvestilo pri vsaki spremembi stanja vloge.

Obrazec, ki ga oddaja kandidat, se z vnosno masko ne ujema povsem. Kandidati tudi ne znajo točno določiti svojih potreb.

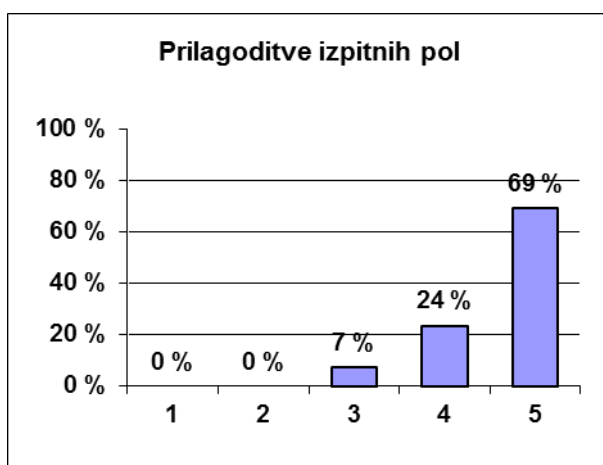
Vse je OK.

Predlogi za izboljšanje elektronskega obrazca (1 oziroma 1,2 %)

Avtomatska elektronska pošta ob spremembah statusa vlog.

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami je **4,6**.

Pripombe na prilagoditve izpitnih pol (3 oziroma 3,5 %)

Odločbe o usmeritvi niso zadosti upoštevane.

Predlogi glede ocenjevanja.

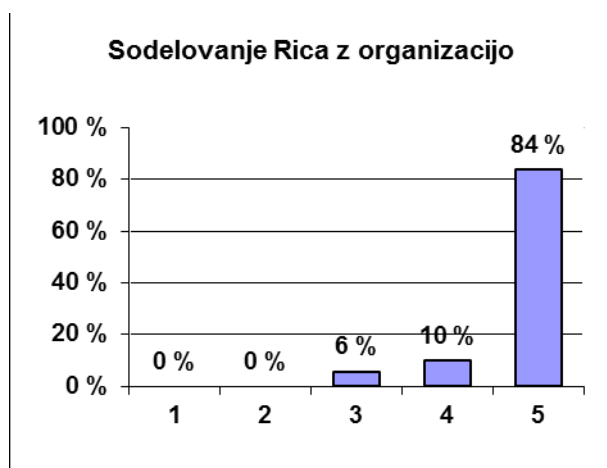
Preveč prilagoditev – npr. dijak, ki jeclja, ima podaljšan čas tudi pri pisanju.

Predlogi za izboljšanje prilagoditev izpitnih pol (1 oziroma 1,2 %)

50% podaljšanje pisanja ni pomoč za dijaka z možganskimi poškodbami.

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za sodelovanje Rica z organizacijo je **4,8**.

Pripombe na sodelovanje Rica s šolo (2 oziroma 2,4 %)

Problem s podaljšanimi prekinitvami pri predvajanju DVD za dijaka s podaljšanim časom.

Vse je OK.

Predlogi za izboljšanje sodelovanja Rica s šolo (1 oziroma 1,2 %)

DVD za dijake, ki imajo podaljšan čas, bi morali biti že originalno posneti za tipično podaljšanje časa (25 % oz. 50 %).

Ravnatelji pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena: 4,8), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol (ocena: 4,6) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (ocena: 4,6).

d) Drugi predlogi za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature

Samo dva ravnatelja sta izpostavila tudi druge predloge za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature (2,4 %). Prvi predlaga, naj se kandidati s točkami, ki so jih dosegli pri praktičnem delu izpita v spomladanskem izpitnem roku splošne mature, seznanijo prek spleta, drugi pa, da naj kandidati s posebnimi potrebami opravljajo splošno maturo v skupnem prostoru, in ne ločeno, ker je za to potrebno veliko nadzornih učiteljev.

SKLEP

V šolskem letu 2011/2012 je splošno maturo izvajalo 85 organizacij in vse so odgovorile na anketni vprašalnik za ravnatelje. Največ jih je izvajalo program »splošne« in/ali klasične gimnazije (60), sledi program ekonomske (14) in tehniške gimnazije (12), najmanj pa je bilo organizacij s programom umetniške gimnazije (7). Skupno število gimnazij v vseh organizacijah je bilo 93.

Stališča ravnateljev do splošne mature. Analiza odgovorov v vprašalniku za ravnatelje pokaže, da ima veliko ravnateljev pozitivna stališča do splošne mature. Večina ravnateljev meni, da splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov (96,5 %; odgovora *Zelo se strinjam*. / *Strinjam se*.), da skupaj s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja (92,9 %) in da usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku (90,6 %). Nekoliko manj, a še vedno nad 80 %, jih je mnenja, da postaja zaključek šolskega leta mirnejši ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja (81,2 %) in nekoliko manj kakor 80 % se jih ne strinja z negativnimi posledicami splošne mature za širšo razgledanost dijakov (77,6 %). Manj jih trdi, da splošna matura krepi sodelovanje med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo (69,4 %) in da so dijaki vznemirjeni zaradi splošne mature (62,4 %). Razloge za to najpogosteje pripisujejo vpisu na univerzo.

Priprave na splošno maturo. Število gimnazij, ki organizirajo pouk za posamezne maturitetne predmete, se zelo razlikuje (opomba: v analizo so bili vključeni samo tisti maturitetni predmeti, ki se jih je v preteklih letih udeležilo več kakor 200 kandidatov); največ gimnazij (nad 90 od skupaj 93) organizira pouk za slovenščino (90), za matematiko – OR (92), za prvi tuji jezik – OR (92) in za zgodovino (90). Nekoliko manj je gimnazij (od 75 do 90), ki organizirajo pouk za matematiko – VR (76), za prvi tuji jezik – VR (77), za drugi tuji jezik – OR (87) in za geografijo (76). Nenavadno je, da je število gimnazij, ki organizirajo pouk za psihologijo (66) in za sociologijo (67), primerljivo s številom gimnazij, ki organizirajo pouk za naravoslovne predmete (biologija: 67, kemija: 67, fizika: 70) in za drugi tuji jezik – VR (69). Najmanj gimnazij organizira pouk za strokovne predmete (informatika, ekonomija in umetnostno zgodovina) in za filozofijo.

Zunanji člani šolske maturitetne komisije (ŠMK). Odgovori anketiranih pokažejo, da je Državna komisija v šolskem letu 2011/2012 imenovala zunanje člane ŠMK (predstavnik ZRSŠ in univerz) na 56 organizacij (65,9 % od 85). Od teh je zunanje člane ŠMK na seje ŠMK povabilo 47 organizacij (55,3 %), zunanji člani pa so se na vabila odzivali redno na 23 organizacijah (27,1 %) in občasno na 12 organizacijah (14,1 %). Sodelovanje zunanjih članov v ŠMK ni smiselno za 41 ravnateljev (48,2 %), za 44 ravnateljev pa je sodelovanje smiselno. Od teh jih je 38 mnenja, naj se sodelovanje ohrani v dosedanji obliki (44,7 %), šest pa jih predlaga, naj se v prihodnje spremeni – štirje predlagajo, naj se zunanji člani redno udeležujejo sestankov ŠMK oziroma se udeležijo vsaj enega od terminov opravljanja splošne mature.

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole. Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku srednje šole je podprto z nacionalnimi podatki o splošni

maturi od leta 2002 dalje in omogoča šolam analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

Največ ravnateljev je odgovorilo, da Orodje za analizo izkazanega znanja uporablja občasno (72,9 %), drugi najpogostejši odgovor je pogosto (17,6 %), najmanj pa je takih, ki ga ne uporabljajo nikoli (9,4 %). Z Orodjem za analizo izkazanega znanja opravljajo ravnatelji največ analiz uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (82,4 %), sledijo analize splošnega uspeha (78,8 %), najmanj pa jih analizira uspeh po posameznih delih izpita (zunanji, notranji del) po odstotnih točkah pri splošni maturi (41,2 %). Ravnatelji o analizah najpogosteje razpravljajo z učitelji na pedagoški konferenci (70,6 %) in v predmetnih aktivih (67,1 %), manj pogosto pa v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (51,8 %), na svetu šole (31,8 %), na svetu staršev (30,6 %) in z učitelji na individualnih pogovorih (30,6 %). Šole na podlagi analiz uvajajo v šole različne izboljšave: največ jih ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole upošteva pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (72,9 %), dobrih 40 odstotkov ravnateljev umešča ugotovitve v Letni delovni načrt (41,2 %) oziroma uporabljajo analize za izboljšave dela na šoli v procesu samoevalvacije (41,2 %), najmanj pa je takih, ki poskušajo izboljšati tudi medletne trende uspeha pri posameznih učiteljih (31,8 %) oziroma izboljšati rezultate pri splošni maturi glede na sorodne šole (31,8 %).

Težave pri izvedbi splošne mature. Težave pri izvedbi splošne mature v letu 2012 izpostavlja malo ravnateljev (13 od 85). Najpogosteje izpostavljene težave so organizacijske (prekrivanje pouka in izvedba splošne mature, premajhno število nadzornih učiteljev, zagotavljanje tišine, organizacija izpitov za kandidate s posebnimi potrebami), neobvladljivo veliko število »zunanjih« kandidatev, neusklajenost šolskega in maturitetnega koledarja in nesorazmerje med zunanjim in notranjim delom izpita.

Ukrepi za izboljšavo splošne mature. Ravnatelji predlagajo, naj se nad notranjim delom izvaja nadzor oziroma naj se notranji del ukine (ocene naj kandidati pridobijo med poukom), maturitetni koledar naj se spremeni (krajši čas izvajanja splošne mature, objava rezultatov naj bo prej), ministrstvo naj določi enotno ceno, ki jo šole zaračunavajo kandidatom, ki nimajo statusa dijaka, ocenjevanje esejev pri slovenščini naj poteka po odjavah kandidatov, pri izbirnih predmetih naj bosta dve ravni, pri izvedbi pisnega dela izpita v jesenskem izpitnem roku pa naj se bližnje šole združijo.

Ocena posredovanih informacij. Analiza odgovorov kaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih posredujejo DK SM, Ric in MIZKŠ. Deleži pozitivnih ocen *Da* za vse organe in institucije, ki izvajajo splošno maturo, presegajo namreč 89 %. V povprečju ravnatelji najbolje ocenjujejo natančnost informacij, najslabše pa pravočasnost informacij.

Ocena sodelovanja. Ravnatelji so sodelovanje z DK SM, z Ricem in z MIZKŠ ocenjevali z lestvico ocen od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečna ocena za vse institucije in organe za splošno maturo presega oceno 4,0.

Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov. Tudi ustreznost maturitetnih predpisov so ravnatelji ocenjevali z lestvico ocen od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali trem predpisom: koledarju opravljanja splošne mature, pravilom o varovanju izpitne tajnosti in izpitnemu redu. Z enakima povprečnima ocenama ravnatelji vrednotijo ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti in ustreznost izpitnega reda (ocena: 4,5). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo koledarju opravljanja splošne mature (ocena: 4,0).

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda. Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 21, od tega največ za izrečeni opomin pri pisnem delu izpita (13).

Pritožbe in ugovori. Vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 60. Ugodno jih je bilo rešenih 20.

Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Prilagojeno izvajanje splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami je izvedlo 69 od 85 organizacij (81,2 %). Ravnatelji z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena: 4,8), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol (ocena: 4,6) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (oceni: 4,6).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi splošne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.